

**Regulament de transport
pe căile ferate din România**

Norme uniforme marfă

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚA Nr. 7 din 20 ianuarie 2005

pentru aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. I.16 din Legea nr. 602/2004 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Art. 1. - Se aprobă Regulamentul de transport pe căile ferate din România, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță.

Art. 2. - (1) În aplicarea prevederilor Regulamentului de transport pe căile ferate din România, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului va emite, prin ordin al ministrului, până la data de 31 mai 2005, Norme uniforme privind transporturile, denumite în continuare *Norme uniforme*, aplicabile administratorului și gestionarilor de infrastructură feroviară, operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar.

(2) Fiecare operator de transport feroviar poate emite reglementări proprii, cu respectarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România și a Normelor uniforme.

Art. 3. - Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, Ordonanța Guvernului nr. 41/1997 privind aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 220 din 29 august 1997, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

Art. 4. - Prezenta ordonanță intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului,

Gheorghe Dobre

Ministrul economiei și comerțului,

Codruț Ioan Șereș

Ministrul finanțelor publice,

Ionel Popescu

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGEA Nr. 110 din 27 aprilie 2006

**privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2005 pentru aprobarea
Regulamentului de transport pe căile ferate din România**

Parlamentul României adoptă prezenta lege :

Art.I - Se aprobă Ordonanța Guvernului nr.7 din 20 ianuarie 2005 pentru aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, adoptată în temeiul art. 1 pct. I.16 din Legea nr. 602/2004 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 31 ianuarie 2005, cu următoarele modificări și completări: *)

Art.II - Ordonanța Guvernului nr. 7/2005 pentru aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, în condițiile art. 77 alin. (2), cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
BOGDAN OLTEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

*) Modificările și completările aduse prin Legea nr. 110/2006 la Regulamentul de transport pe căile ferate din România, aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2005, sunt preluate în textul Regulamentului de transport pe căile ferate din România și al Normelor uniforme marfă, care fac obiectul prezentei publicări.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDINUL Nr. 655

din 19 iulie 2007

pentru aprobarea Normelor uniforme privind transporturile pe căile ferate din România

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 7/2005 pentru aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, republicată, și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 367/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările ulterioare, **ministrul transporturilor** emite următorul ordin:

Art. 1. - Se aprobă Normele uniforme privind transporturile pe căile ferate din România, aplicabile operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar public de călători, denumite în continuare **Norme uniforme călători**, cuprinse în anexa nr. 1.

Art. 2. - Se aprobă Normele uniforme privind transporturile pe căile ferate din România, aplicabile operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar de marfă, denumite în continuare **Norme uniforme marfă**, cuprinse în anexa nr. 2.

Art. 3. - Administratorul / gestionarii de infrastructură feroviară, operatorii de transport feroviar, precum și alți operatori economici implicați în actul de transport feroviar de călători și / sau marfă vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. - La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului transporturilor nr. 746/1998 privind aprobarea Normelor uniforme pentru aplicarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 bis din 9 februarie 1999, cu modificările ulterioare, se abrogă.

Art. 5. - Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 6. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare în termen de 45 de zile de la data publicării.

p. Ministrul transporturilor,
Septimiu Buzașu,
secretar de stat

REGULAMENT DE TRANSPORT PE CĂILE FERATE DIN ROMÂNIA

**aprobat prin Ordonanța de Guvern nr. 7 din 20.01.2005
și Legea nr. 110 din 27.04.2006 privind aprobarea
Ordonanței Guvernului nr. 7/2005**

TITLUL I Dispoziții generale

ARTICOLUL 1 Obiectul și sfera de aplicare

- (1)** Prezentul regulament are ca obiect stabilirea normelor cu privire la drepturile, obligațiile și răspunderile administratorului și gestionarilor infrastructurii feroviare, ale operatorilor de transport feroviar și ale beneficiarilor transporturilor efectuate pe căile ferate din România.
- (2)** Prezentul regulament se aplică expedițiilor, transporturilor publice de călători, de mărfuri și alte bunuri pe căile ferate din România, precum și activităților accesorii acestora.
- (3)** Prezentul regulament se aplică, după caz, și transporturilor pe căile ferate din România efectuate în interes propriu, precum și activităților accesorii acestora.
- (4)** Transporturile publice feroviare se execută pe bază de contract de transport.
- (5)** În traficul intern, contractul de transport se încheie și se execută în conformitate cu prevederile prezentului regulament și ale altor reglementări în vigoare.
- (6)** În traficul internațional, contractul de transport se încheie și se execută și în conformitate cu acordurile și convențiile internaționale la care România este parte.
- (7)** Efectuarea unui transport militar se desfășoară pe baza unei convenții care va fi încheiată între operatorul de transport feroviar și autoritatea respectivă din domeniul apărării naționale.

(8) Dacă siguranța națională, siguranța circulației feroviare și interesul public o cer, administratorul / gestionarii infrastructurii feroviare și/sau operatorul de transport feroviar, conform dispozițiilor autorităților competente, potrivit legii, pot decide ca:

- a) traficul și serviciul să fie suspendate pe anumite rute, total sau parțial;
- b) unele expediții să fie excluse de la transport sau permise numai în anumite condiții prestabilite;
- c) anumite expediții să se bucure de prioritate;
- d) transporturile militare să fie executate neîntrerupt, în caz de necesitate.

(9) Măsurile prevăzute la alin. (8) trebuie aduse la cunoștință celor interesați sau făcute publice, în prealabil, după caz.

ARTICOLUL 2

Termeni

Înțelesul termenilor folosiți este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul regulament.

ARTICOLUL 3

Răspunderea administratorului/gestionarilor de infrastructură și a operatorilor de transport feroviar pentru agenții lor

(1) Operatorii de transport feroviar și administratorul / gestionarii infrastructurii feroviare sunt răspunzători de încălcările prevederilor regulamentare sau contractuale ori de abuzurile comise de agenții aflați în serviciul acestora, precum și de către alte persoane care au atribuții, din dispoziția lor, în executarea transportului.

(2) În cazul în care agenții aflați în serviciul operatorilor de transport feroviar, administratorului / gestionarilor infrastructurii feroviare prestează servicii pentru efectuarea transporturilor publice de călători, de mărfuri și alte bunuri, precum și servicii conexe și adiacente acestora, pentru care nu sunt împuterniciți de operatorii de transport feroviar sau de administratorul / gestionarii infrastructurii feroviare, se consideră că aceștia lucrează în contul și pe răspunderea persoanei interesate, pentru care fac aceste servicii.

(3) Operatorul de transport feroviar nu răspunde de bagajele încredințate în stații și trenuri unor persoane care nu fac parte din categoria celor prevăzute la alin. (1).

ARTICOLUL 4

Tarife de transport

- (1)** Stabilirea sau modificarea tarifelor de transport feroviar de călători se face conform reglementărilor legale în vigoare.
- (2)** Tarifele de transport feroviar de marfă se formează liber pe piață.
- (3)** Tarifele de transport feroviar intră în vigoare după publicare și/sau, în cazul tarifelor de călători, afișare la casele de bilete și la celelalte puncte unde se vând legitimații de călătorie.
- (4)** Prețul prestației de transport se stabilește conform tarifelor operatorilor de transport feroviar în vigoare în momentul încheierii contractului de transport.
- (5)** Tarifele de transport feroviar se publică. Tarifele de transport feroviar de călători sunt aduse la cunoștință publică prin afișare în locurile unde se vând legitimații de călătorie și pot fi aduse la cunoștință și prin mijloace de informare în masă. Condițiile de publicare se vor stabili prin Normele uniforme. **(Norme uniforme marfă 1)**
- (6)** Operatorii de transport feroviar pot acorda facilități sau reduceri tarifare în baza prevederilor unor acte normative, numai dacă autoritatea, agentul, respectiv organizația care a solicitat facilitatea sau reducerea asigură compensările aferente.
- (7)** În scopuri comerciale, pe baza unor convenții încheiate între operatorii de transport feroviar și clienți se pot acorda reduceri tarifare sau se pot practica alte tarife decât cele publicate, cu excepția transportului feroviar de călători. Publicarea acestora nu este obligatorie.
- (8)** Operatorii de transport feroviar de marfă sunt în drept să perceapă și alte sume, neprevăzute în tarife, ca urmare a unor costuri suplimentare care cad în sarcina clienților. Aceste sume se înscriu distinct pe documentul de transport și trebuie justificate cu acte doveditoare.
- (9)** Tarifele, normele și instrucțiunile de serviciu nu pot deroga de la prevederile prezentului regulament.
- (10)** Operatorii de transport feroviar de călători sunt în drept să perceapă și alte sume, calculate pe bază de deviz, pentru prestații la cererea clientului. Aceste sume se încasează pe bază de factură sau de alte documente financiare în uz.

Norme uniforme marfă 1

1.1. Tarifele de transport și condițiile de aplicare a acestora se publică în Buletinul Comercial CFR și/sau pe site-ul operatorului de transport feroviar de marfă.

1.2. La publicarea tarifelor și a modificărilor la acestea, operatorii de transport feroviar de marfă comunică și data de aplicare a acestora.

ARTICOLUL 5 Cursul de schimb al monedelor

Pentru încasarea, conform legii, în altă monedă decât cea în care sunt exprimate tarifele, operatorii de transport feroviar trebuie să facă publice cursul de schimb la care efectuează convertirea sumelor și acceptarea la plată a monedelor străine.

ARTICOLUL 6 Sesizări

(1) Fiecare operator feroviar de călători va stabili modul în care se primesc sesizările publicului călător și va afișa aceste reguli în loc vizibil, în fiecare stație de cale ferată în care își desfășoară activitatea.

(2) Operatorii de transport feroviar de călători vor răspunde în scris la orice sesizare adresată în scris, în termen de maximum 30 de zile.

ARTICOLUL 7 Răspunderea în caz de accident nuclear

Operatorul de transport feroviar este scutit de răspunderea ce îi revine potrivit prezentului regulament, când paguba a fost cauzată de un accident nuclear și dacă, în aplicarea legilor și regulamentelor care reglementează răspunderea în domeniul energiei nucleare, cel care exploatează o instalație nucleară sau o altă persoană care îl substituie este răspunzător de această pagubă.

TITLUL III

TRANSPORTUL MĂRFURILOR

CAPITOLUL I

Contractul de transport. Generalități

ARTICOLUL 34

Condițiile de acceptare la transport

(1) Operatorul de transport feroviar poate accepta la transport orice mărfuri al căror transport nu este interzis prin dispoziții legale.

(2) Mărfurile pentru care sunt stabilite condiții speciale prin dispoziții legale pot fi transportate în condițiile prevăzute de aceste dispoziții. **(Norme uniforme marfă 2)**

(3) Materiile și obiectele periculoase sunt admise la transport în condițiile Regulamentului privind transportul internațional feroviar al mărfurilor periculoase (RID) – Apendice C la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF). **(Norme uniforme marfă 3 și 4)**

Norme uniforme marfă 2

Pentru mărfurile derulate prin porturi, încărcarea și expediere acestora se vor efectua pe baza acceptelor portuare.

Norme uniforme marfă 3

Pentru transportul mărfurilor periculoase pe căile ferate din România se aplică, pe lângă RID, normele și dispozițiile emise de autoritățile de stat competente.

Norme uniforme marfă 4

În cazul transportului de mărfuri periculoase, expeditorul predă operatorului de transport feroviar de marfă instrucțiuni scrise cu privire la măsurile care trebuie aplicate în cazuri de urgență.

Instrucțiunile vor conține informații despre caracteristicile mărfii, procedurile, materiale și echipamente de intervenție și protecție a personalului și a mediului, respectiv de înlăturare a efectelor produse de eventualele accidente.

ARTICOLUL 35

Comandarea transporturilor

- (1)** Transportul va fi solicitat prin comandă scrisă adresată operatorului de transport feroviar, conform reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar.
- (2)** Comanda trebuie să conțină cel puțin următoarele indicații: stația de expediere, stația de destinație, felul mărfii, cantitatea, data și locul unde are loc încărcarea, tipul mijloacelor de transport, rechizitele de încărcare necesare.
- (3)** Locul unde se depune comanda și condițiile de depunere și executare a acesteia se stabilesc de către operatorii de transport feroviar prin reglementări proprii.
- (4)** Acceptarea comenzii de către operatorul de transport feroviar se confirmă prin semnătură și ștampilă sau prin mijloace electronice.
- (5)** Prin convenții încheiate cu clienții, operatorii de transport feroviar pot stabili condiții specifice privind comandarea transporturilor.

CAPITOLUL II

Încheierea și executarea contractului de transport

ARTICOLUL 36

Predarea la transport, încărcarea și descărcarea mărfurilor

- (1)** Prin expediție se înțelege marfa încărcată în mijlocul de transport, cu respectarea prevederilor prezentului regulament, însoțită de scrisoarea de trăsură. Expediție este și vehiculul feroviar care circulă pe roți proprii însoțit de scrisoare de trăsură.
- (2)** Predarea-primirea expedițiilor se va efectua în cadrul programului de lucru al operatorului de transport feroviar în locul și condițiile stabilite prin comandă sau prin convenții încheiate între operatorii de transport feroviar și clienți. **(Norme uniforme marfă 5)**
- (3)** Expeditorul răspunde de exactitatea și identitatea mărfurilor ce se expediază în raport cu datele înscrise în actele de livrare și în scrisoarea de trăsură, precum și de integritatea mărfurilor încărcate de el în mijloacele de transport.
- (4)** Expeditorul și operatorul de transport feroviar convin cine execută încărcarea și descărcarea mărfii. În lipsa unei convenții, încărcarea și descărcarea revin operatorului de transport feroviar pentru colete, în timp

ce pentru vagoane complete și unități de transport intermodal încărcarea îi incumbă expeditorului și descărcarea, destinatarului.

(5) Cu excepția cazului în care încărcarea se face de către operatorul de transport feroviar, expeditorul mărfii răspunde de toate consecințele unei încărcări defectuoase a mijloacelor de transport și trebuie să repare prejudiciul suferit din această cauză, chiar dacă încărcarea s-a făcut de altă persoană în numele expeditorului. **(Norme uniforme marfă 6)**

(6) Încărcarea vagoanelor de marfă, dimensiunile încărcăturii, modul de încărcare și stivuire a încărcăturii, asigurarea încărcăturilor și transporturile excepționale se efectuează conform prevederilor Acordului asupra schimbului și utilizării vagoanelor de marfă între întreprinderile feroviare (RIV) - anexa nr. II "Încărcarea vagoanelor de marfă (prescripții de încărcare)". **(Norme uniforme marfă 7)**

(7) Transportul mărfurilor perisabile și al vietăților se face în conformitate cu prevederile legilor speciale în vigoare. Condițiile speciale și tehnologia de transport pe calea ferată sunt cele stabilite prin Normele uniforme. **(Norme uniforme marfă 8)**

(8) Expedițiile transportate în condiții speciale se pot tarifa după tarife speciale.

(9) Vagoanele, unitățile de transport intermodal și rechizitele de încărcare care aparțin operatorului de transport feroviar ce se pun la dispoziție expeditorului pentru încărcare trebuie să fie în bună stare, curate și corespunzătoare cu natura mărfii ce urmează a fi încărcată.

(10) Expeditorul trebuie să verifice dacă mijloacele de transport și rechizitele de încărcare puse la dispoziția sa corespund transportului în bune condiții.

(11) Dacă expeditorul încarcă mijlocul de transport sau folosește rechizitele de încărcare fără obiecțiuni, operează prezumția că acestea au fost corespunzătoare. Expeditorul răspunde de consecințele utilizării unor mijloace de transport nepotrivite cu felul mărfii și cu modul de prezentare a acesteia, chiar după predarea acestora către operatorul de transport feroviar.

(12) Operatorul de transport feroviar îi avizează pe expeditori sau destinatari despre punerea la dispoziție a mijloacelor de transport pentru încărcare, respectiv descărcare. Modul și condițiile de avizare se stabilesc de către operatorul de transport feroviar în reglementările proprii. Operatorul de transport feroviar nu este obligat să obțină de la clienți o confirmare a avizării punerii mijloacelor de transport la dispoziție, cu excepția cazurilor în care a convenit contrariul.

(13) Mijloacele de transport încărcate trebuie să fie predate de expeditor operatorului de transport feroviar cu ușile, clapele sau gurile de golire închise, părțile mobile și rechizitele montate.

(14) În cazurile și condițiile prevăzute în Normele uniforme, operatorul de transport feroviar se îngrijește de dezinfectarea, dezinfecția, curățarea și spălarea vagoanelor care aparțin acestuia, pe cheltuiala clientului.
(Norme uniforme marfă 9 - 19)

(15) Transbordarea / transvazarea mărfurilor între vagoane de ecartament diferit ori în cazul defectării vagoanelor sau în orice altă împrejurare impusă de condițiile de exploatare se execută de către operatorul de transport feroviar ori de agenți autorizați, în baza unei convenții încheiate cu operatorul de transport feroviar. Transbordarea / transvazarea mărfurilor care necesită mijloace sau condiții speciale ori care prezintă un pericol deosebit pentru cei care le manipulează se efectuează, la cererea operatorului de transport feroviar, de către expeditor, destinatar sau de agenți autorizați.

(16) În cazul în care operațiile de încărcare, descărcare sau transbordare/transvazare a mărfurilor se efectuează de către expeditor, destinatar ori de către agenți autorizați, aceștia răspund pentru degradarea mărfurilor, a mijloacelor de transport, a rechizitelor sau a instalațiilor operatorilor de transport feroviar produse din culpa lor, precum și pentru pierderea părților mobile datorită nemontării lor după încărcare, descărcare sau transbordare/transvazare.

Norme uniforme marfă 5

5.1. Predarea-primirea expedițiilor de vagoane la și de la clienți se efectuează sub semnătură și ștampilă, prin înscrierea numelui, prenumelui și a funcției participanților la această operațiune, cu un document a cărui formă va fi stabilită de operatorul de transport feroviar de marfă prin reglementările proprii.

5.2. La primirea expedițiilor de mărfuri periculoase pentru transport, operatorul de transport feroviar de marfă efectuează și verificările prevăzute de Fișa UIC nr. 471-3.

Norme uniforme marfă 6

6.1. În cazul producerii unor scurgeri sau scăpări de mărfuri periculoase din vagoane pe timpul transportului, expeditorul trebuie să intervină, în cel mai scurt timp posibil, pentru înlăturarea acestora, cu propria echipă de intervenție specializată, ori cu altă echipă autorizată în acest scop.

6.2. Dacă intervenția nu se poate realiza în timp util datorită distanței mari sau a altor cauze, expeditorul va indica operatorului de transport feroviar

de marfă o echipă de intervenție autorizată, aflată cât mai aproape de locul incidentului sau, după caz, va permite efectuarea urgentă a intervenției de o echipă de intervenție autorizată cunoscută de operator. Cheltuielile legate de intervenție vor fi suportate de partea vinovată.

Norme uniforme marfă 7

Mărfurile încărcate în mijloacele de transport închise, sigilate de către expeditor, se iau în primire de către operatorul de transport feroviar de marfă fără a se verifica felul mărfurilor încărcate sau modul de încărcare și de fixare al acestora în vagon. Se verifică numai dacă sigiliile corespund prevederilor legale în vigoare, sunt intacte și aplicate corect.

Norme uniforme marfă 8

8.1. Condițiile speciale de transport pe calea ferată al mărfurilor perisabile și al vietăților sunt prevăzute în:

a) Normele uniforme pentru transportul mărfurilor perisabile, anexa nr. 1 la prezentele norme uniforme;

b) Normele uniforme pentru transportul vietăților, anexa nr. 2 la prezentele norme uniforme;

8.2. Transportul mărfurilor perisabile și al vietăților pe calea ferată se face cu vagoane, construite special pentru transportul acestor mărfuri, în conformitate cu prescripțiile „Acordului asupra schimbului și utilizării vagoanelor de marfă între întreprinderile feroviare” (RIV).

Norme uniforme marfă 9

9.1. Dezinfectarea vagoanelor este obligatorie după efectuarea transporturilor de mărfuri care, prin natura lor, pot infecta vagonul. Dezinfectarea acestor vagoane se execută în unități specializate.

9.2. Dezinfectarea vagoanelor operatorului de transport feroviar de marfă se face, după descărcare, cu perceperea de la expeditor sau destinatar, în funcție de înțelegerile cu aceștia, a tarifului de dezinfectare și a tarifului de transport al vagonului gol de la stația de descărcare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru dezinfectare. În lipsa unor înțelegeri în acest sens între operatorul de transport feroviar de marfă, expeditor și destinatar, tariful de dezinfectare și tariful de transport al vagonului gol de la stația de descărcare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru dezinfectare se percep de la destinatar.

Norme uniforme marfă 10

Lista mărfurilor care, prin natura lor, pot infecta sau infesta vagonul se stabilește de Agenția de Sănătate Publică din cadrul Ministerului Transporturilor, de comun acord cu organele sanitare și veterinare. Lista este prezentată în anexa nr. 3 la prezentele norme uniforme.

Norme uniforme marfă 11

Dezinsecția și curățarea vagoanelor sunt obligatorii după efectuarea transporturilor de produse agricole vegetale și derivatele lor, infestate de insecte.

Norme uniforme marfă 12

9.1. În cazul în care, în buletinul de analiză și în scrisoarea de trăsură s-a specificat că produsele agricole care urmează să fie transportate nu sunt infestate, iar în stația de destinație, după descărcare, se constată că vagonul este infestat, atunci este obligatorie dezinsecția.

9.2. Dezinsecția vagoanelor operatorului de transport feroviar de marfă se face, după descărcare, cu perceperea de la expeditor sau destinatar, în funcție de înțelegerile dintre aceștia, a tarifului de dezinsecție și a tarifului de transport al vagonului gol de la stația de descărcare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru dezinsecție. În lipsa unor înțelegeri în acest sens între operatorul de transport feroviar de marfă, expeditor și destinatar, tariful de dezinsecție și tariful de transport al vagonului gol de la stația de descărcare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru dezinsecție se percep de la destinatar.

Norme uniforme marfă 13

Spălarea prealabilă a vagoanelor-cisternă aparținând operatorului de transport feroviar de marfă este necesară în următoarele cazuri:

a) în cazul în care vagonul-cisternă este destinat pentru încărcarea unui alt produs decât cel pentru care este afectat vagonul și este impropriu pentru transportul produsului cu care urmează să fie încărcat;

b) în cazul în care vagonul-cisternă, destinat unui anumit produs, urmează să se încarce cu un produs pentru care este admisă încărcarea în acest vagon, însă conține reziduuri sau impurități, care îl fac impropriu pentru transportul produsului cu care urmează să fie încărcat.

Norme uniforme marfă 14

Spălarea vagoanelor-cisternă ale operatorului de transport feroviar de marfă pentru încărcare, la cererea beneficiarilor, se execută prin grijă

operatorului de transport feroviar de marfă, în limita posibilităților, cu perceperea tarifului de spălare și a tarifului de transport al vagonului gol de la stația de dirijare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru spălare și de la această din urmă stație până la stația în care urmează să fie încărcat vagonul. Spălarea se face în cazul în care operatorul de transport feroviar de marfă nu dispune de vagoane-cisternă apte pentru transportul unui anumit produs, iar vagoanele disponibile necesită spălarea conform Normelor uniforme marfă 13.

Norme uniforme marfă 15

15.1. Dacă, din lipsă de vagoane-cisternă ale operatorului de transport feroviar de marfă, apte pentru transportul unui anumit produs, acestea se spală de beneficiari pentru a face vagonul apt pentru încărcarea produsului respectiv, tarifele de spălare prevăzute în tariful operatorului de transport feroviar de marfă nu se percep.

15.2 Pentru perioada de la punerea la dispoziția clientului a vagoanelor-cisternă pentru spălare și până la terminarea acestei operații, operatorul de transport feroviar de marfă poate percepe tariful de utilizare a vagonului, în conformitate cu reglementările proprii.

Norme uniforme marfă 16

16.1. În cazul în care vagoanele acoperite, descoperite sau vagoanele-cisternă, aparținând operatorului de transport feroviar de marfă sau unui operator de transport feroviar străin, sunt utilizate pentru transportul mărfurilor care murdăresc vagoanele, făcându-le improprie pentru transportul altor mărfuri sau pentru transportul mărfurilor pentru care ele au fost destinate inițial, fără o spălare prealabilă, se percep, din oficiu, tariful de spălare și tariful de transport al vagonului de la stația de descărcare și până la stația de spălare.

16.2. Lista mărfurilor care murdăresc vagoanele, făcându-le improprie pentru transportul altor mărfuri fără o spălare prealabilă se stabilește de Agenția de Sănătate Publică din cadrul Ministerului Transporturilor, de comun acord cu organele sanitare și veterinare. Lista este prezentată în Anexa nr. 4 la prezentele norme uniforme.

Norme uniforme marfă 17

17.1. În cazul vagoanelor-cisternă la care, după descărcare, se constată reziduuri de marfă, acestea vor fi permise de operatorul de transport feroviar de marfă, numai cu plata de către destinatar a tarifului de spălare și a tarifului de transport de la stația de descărcare, până la cea mai apropiată stație de spălare.

17.2. *Totuși, vagoanele se pot pune la dispoziție pentru încărcare, dacă un alt client din aceeași stație acceptă, prin mențiune scrisă pe documentul de predare-primire, să curețe sau să spele vagoanele, făcându-le apte pentru încărcare. Pentru perioada de staționare a vagonului în vederea curățirii sau spălării, operatorul de transport feroviar de marfă poate percepe tariful de utilizare de la destinatarul care nu le-a curățat sau spălat, în conformitate cu reglementările proprii.*

Norme uniforme marfă 18

Tariful pentru parcursul efectuat între stația de descărcare și stația de spălare, dezinfectare sau dezinsecție, respectiv între stația de spălare, dezinfectare sau dezinsecție și stația de încărcare, se calculează pentru distanța kilometrică până la cea mai apropiată stație de spălare, dezinsecție sau dezinfectare, indiferent de stația unde s-a spălat, dezinsectizat sau dezinfectat efectiv vagonul respectiv.

Norme uniforme marfă 19

Proprietarii mijloacelor de transport, alții decât operatorii de transport feroviar de marfă, se îngrijesc, pe cheltuiala lor, de curățarea, spălarea, dezinfectarea sau dezinsectizarea vagoanelor proprii, după descărcarea acestora de mărfurile prevăzute în anexele nr. 3 și 4 la prezentele norme uniforme, precum și în celelalte condiții prevăzute la Normele Uniforme Marfă 9 – 18 astfel încât acestea să fie apte pentru încărcare, în conformitate cu normele stabilite de organele abilitate.

ARTICOLUL 37

Încheierea contractului de transport

(1) Contractul de transport reprezintă înțelegerea dintre operatorul de transport feroviar și client, prin care primul se angajează să transporte marfa, cu titlu oneros, la locul de destinație și să o predea destinatarului.

(2) Contractul de transport se consideră încheiat dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) operatorul de transport feroviar a primit marfa încărcată în mijlocul de transport, cu respectarea prevederilor prezentului regulament, sau în vehiculul feroviar care circulă pe roți proprii, după caz, însoțit de scrisoarea de trăsură completată de expeditor în rubricile care îi sunt rezervate și semnată de către acesta;

b) operatorul de transport feroviar a aplicat ștampila cu data pe toate exemplarele scrisorii de trăsură; data imprimată prin alte mijloace tehnice echivalează cu ștampila operatorului de transport feroviar.

(3) Inexactitățile din scrisoarea de trăsură sau pierderea acesteia nu afectează existența și nici valabilitatea contractului de transport, care rămâne supus dispozițiilor prezentului regulament.

ARTICOLUL 38

Scrisoarea de trăsură

(1) Pentru expedițiile de vagoane, unități de transport intermodal și coletărie, documentul de transport este scrisoarea de trăsură.

(2) Modelele uniforme ale scrisorii de trăsură și modul de completare a acestora se stabilesc prin Normele uniforme. (**Norme uniforme marfă 20 - 22**)

(3) Scrisoarea de trăsură trebuie să cuprindă următoarele mențiuni obligatorii:

- a) data întocmirii;
- b) numele și adresa expeditorului; ca expeditor trebuie să fie înscrisă o singură persoană fizică sau juridică;
- c) denumirea stațiilor de expediție și destinație conform nomenclatorului stațiilor de cale ferată;
- d) numele și adresa destinatarului; se admite numele unei singure persoane fizice sau juridice;
- e) numărul și seria sigiliilor aplicate;
- f) denumirea mărfii și a modului de ambalare, iar pentru mărfurile periculoase, denumirea prevăzută de Regulamentul privind transportul internațional feroviar al mărfurilor periculoase (RID) – Apendice C la COTIF;
- g) enumerarea detaliată a anexelor la scrisoarea de trăsură necesare formalităților administrative în parcurs;
- h) numărul mijlocului de transport și, după caz, și al unității de transport intermodal;
- i) masa brută a mărfii și alte elemente de calcul care să permită determinarea cantității de marfă a expediției, exprimată sub alte forme;
- j) mențiunea privind modul de plată;
- k) indicația că transportul este supus, în pofida oricărei clauze contrarii, prezentului regulament;
- l) numele și adresa operatorului de transport feroviar care a încheiat contractul de transport.

(4) Nu este permisă utilizarea altui document de transport decât scrisoarea de trăsură.

(5) Pentru fiecare expediție trebuie întocmită o singură scrisoare de trăsură. Dacă nu există o convenție contrară între expeditor și operatorul de transport feroviar, una și aceeași scrisoare de trăsură se referă numai la încărcătura unui singur vagon, a unei unități de transport intermodal sau a unei expediții de coletărie.

(6) Totuși, cu o singură scrisoare de trăsură pot fi predate la transport:

a) obiecte indivizibile și de dimensiuni excepționale, a căror încărcare necesită mai mult de un vagon;

b) mărfuri încărcate în mai multe vagoane, dacă dispozițiile speciale ale traficului și ale tarifelor permit aceasta pentru întregul parcurs. În acest caz, grupul de vagoane constituie o expediție distinctă. Dispozițiile ulterioare date de expeditor nu trebuie să aibă ca efect despărțirea vagoanelor predate la transport cu o singură scrisoare de trăsură.

(7) Nu pot fi predate la transport cu o singură scrisoare de trăsură:

a) mărfurile care, datorită naturii lor, nu pot fi încărcate în comun cu alte mărfuri în același vagon;

b) mărfurile admise la transport în anumite condiții când încărcarea lor în comun cu alte mărfuri este interzisă prin RID – Apendice C la COTIF;

c) mărfurile a căror încărcare în comun ar contraveni normelor legale în vigoare;

d) mărfurile a căror încărcare este efectuată de operatorul de transport feroviar cu cele a căror încărcare este în sarcina expeditorului.

(8) Pentru expedițiile care circulă de pe linii cu ecartament normal pe linii cu ecartament îngust și invers, numărul scrisorilor de trăsură este cel determinat de numărul vagoanelor de ecartament normal.

(9) Modul de lucru și răspunderile în cazul utilizării scrisorii de trăsură electronice se stabilesc prin Normele uniforme. **(Norme uniforme marfă 23 - 26)**

Norme uniforme marfă 20

20.1. Tipărirea sau completarea scrisorii de trăsură pentru traficul local, precum și a anexelor la acestea se face în limba română.

20.2. În traficul internațional tipărirea și completarea scrisorii de trăsură se face în conformitate cu prevederile organizațiilor internaționale feroviare competente.

Norme uniforme marfă 21

Normele uniforme pentru completarea scrisorii de trăsură pentru traficul intern sunt prezentate în anexa nr. 5 la prezentele norme uniforme.

Norme uniforme marfă 22

Cu o singură scrisoare de trăsură pot fi admise la transport :

a) expediții formate din mai multe vagoane încărcate cu aceeași marfă, în următoarele cazuri:

- transportul mărfurilor indivizibile;*
- transportul mărfurilor care necesită vagoane de siguranță;*
- transportul mărfurilor în traficul cu transbordare, în cazul expedițiilor care se încarcă în mai multe vagoane, care urmează a fi transbordate într-un singur vagon de alt ecartament;*
- trenurile de marfă special comandate, trenurile-navetă și marșrutizate, precum și grupurile de vagoane, dacă toate vagoanele din compunerea acestora au același expeditor, același destinatar, aceeași stație de expediție și aceeași stație de destinație;*

b) expediții cu mărfuri diferite, încărcate în același mijloc de transport, dacă la acest mod de transport nu se opun dispozițiile legale sau nu se creează dificultăți pentru exploatare;

c) expediții cu mărfuri încărcate în vagoane care au același regim - particulare sau ale unui singur operator de transport feroviar de marfă;

d) expediții de vagoane care îndeplinesc aceleași condiții tarifare.

Norme uniforme marfă 23

Scrisoarea de trăsură poate fi întocmită sub formă de înregistrare electronică de date, care pot fi transformate în semne de scriere lizibile - scrisoare de trăsură electronică. Procedeele utilizate pentru înregistrarea și prelucrarea electronică a datelor trebuie să fie echivalente din punct de vedere funcțional cu acelea utilizate în cazul unei scrisori de trăsură pe hârtie, în special în ceea ce privește forța probatorie a scrisorii de trăsură reprezentată de aceste date.

Norme uniforme marfă 24

Operatorul de transport feroviar de marfă și clientul convin asupra condițiilor și procedeele privind introducerea, prelucrarea, accesul și schimbul reciproc de date din scrisoarea de trăsură electronică.

Norme uniforme marfă 25

Pentru depășirea dificultăților care survin cu ocazia punerii în exploatare a unui sistem de gestiune a scrisorilor de trăsură electronice, se poate introduce un sistem mixt. Acesta constă în utilizarea simultană atât a scrisorilor de trăsură tipizate, pe hârtie, cât și a scrisorilor de trăsură electronice și a documentelor tipărite la imprimantă asociate acestora, pentru aceeași expediție. Ele au aceeași forță probatorie. În caz de contradicție, datele cele mai vechi primează asupra celor mai noi.

Norme uniforme marfă 26

În caz de necesitate, scrisoarea de trăsură electronică poate fi tipărită, la imprimantă, pe suport din hârtie. Documentele de imprimantă corespund modelului scrisorii de trăsură din hârtie, sub rezerva următoarelor derogări:

a) culoare de imprimare: conform modelului sau neagră,

b) conținut: toate datele conținute în scrisoarea de trăsură electronică în momentul editării documentului de imprimantă și pentru care cel care are dreptul la un document de imprimantă beneficiază de un drept de citire, precum și următoarele indicații:

- Mențiunea “Document de imprimantă a scrisorii de trăsură electronice, care are aceeași valoare probatorie ca și scrisoarea de trăsură pe suport din hârtie” – AAAA-LL-ZZ (data imprimării) – tipărit de ... (operatorul de transport feroviar de marfă)“,

- Mențiunea “Copie”, atunci când trebuie să fie editat un document de imprimantă suplimentar, în caz de pierdere sau de deteriorare a documentului de imprimantă original.

- denumirea documentului de imprimantă.

c) format și prezentare: derogare de la model, cât mai puțin posibil. Se poate renunța la imprimarea cifrelor de poziție în interiorul anumitor căsuțe.

d) hârtia: adaptată la imprimanta utilizată.

e) imprimarea datelor pe verso: se va utiliza o foaie suplimentară.

ARTICOLUL 39

Răspunderea pentru mențiunile din scrisoarea de trăsură

(1) Expeditorul răspunde pentru toate cheltuielile și pagubele suportate de operatorul de transport feroviar pentru următoarele cauze:

a) înscrierea de către expeditor în scrisoarea de trăsură a unor mențiuni incorecte, inexacte, incomplete sau înscrise în altă parte decât în locul rezervat fiecăreia dintre ele;

b) omiterea de către expeditor a unor mențiuni prevăzute de RID - Apendice C la COTIF. (**Norme uniforme marfă 27**)

(2) Pentru expedițiile încărcate de expeditor, mențiunile din scrisoarea de trăsură referitoare la masa mărfii sau la numărul coletelor nu fac dovada împotriva operatorului de transport feroviar decât în condițiile prezentului regulament. (**Norme uniforme marfă 28**)

Norme uniforme marfă 27

Declararea mărfurilor periculoase în scrisoarea de trăsură trebuie făcută conform prevederilor capitolului 5.4 RID.

Norme uniforme marfă 28

Mențiunile expeditorului din scrisoarea de trăsură cu privire la masa mărfii și numărul de colete fac dovada împotriva operatorului de transport feroviar de marfă numai dacă acesta a verificat efectiv masa mărfii și numărul coletelor, iar rezultatul acestor verificări a fost consemnat în scrisoarea de trăsură.

ARTICOLUL 40 **Plata prestației de transport**

(1) Tarifele de transport, tarifele accesorii, tarifele vamale, tarifele suplimentare și alte tarife survenite din momentul încheierii contractului de transport pentru prestația de transport sunt plătite de către expeditor dacă nu există o convenție contrară între expeditor și operatorul de transport feroviar. (**Norme uniforme marfă 29**)

(2) Atunci când pe baza unei convenții între expeditor și operatorul de transport feroviar tarifele sunt puse în sarcina destinatarului și când destinatarul nu a ridicat scrisoarea de trăsură și nici nu a modificat contractul de transport, expeditorul rămâne obligat la plata tarifelor.

(3) Dacă prețul de transport nu poate fi stabilit exact în momentul predării mărfii la transport, operatorul de transport feroviar are dreptul să pretindă drept garanție depunerea unei sume reprezentând aproximativ aceste cheltuieli. Decontarea cu expeditorul se face după eliberarea expediției în stația de destinație.

(4) Plata către operatorul de transport feroviar se face, după caz:

- a) cu ocazia încheierii contractului de transport;
- b) la eliberarea expediției;
- c) periodic, prin facturare, atunci când există o convenție în acest sens.

(5) În cazul întârzierii plății prestației de transport, operatorul de transport feroviar este în drept:

a) să perceapă majorări de întârziere conform tarifelor proprii sau convențiilor încheiate;

b) să refuze transporturile.

(6) Expeditorul sau destinatarul este obligat să plătească operatorului de transport feroviar sumele plătite de acesta din culpa expeditorului sau destinatarului, reprezentând amenzi aplicate de autoritatea vamală sau de alte autorități administrative.

Norme uniforme marfă 29

Tarifele accesorii înregistrate în stația de expediere se încasează de la expeditor, iar cele înregistrate în stațiile din parcurs și în stația de destinație, de la destinatar.

ARTICOLUL 41

Declararea interesului la eliberare

Expeditorul și operatorul de transport feroviar pot conveni ca expedițiile să facă obiectul unei declarații a interesului la eliberare, înscrisă în scrisoarea de trăsură de către expeditor, pentru aceasta percepându-se tarif. Condițiile de declarare a interesului la eliberare se stabilesc în Normele uniforme. (**Norme uniforme marfă 30 și 31**)

Norme uniforme marfă 30

Operatorul de transport feroviar de marfă poate introduce restricții privind declararea interesului la eliberare, prin tarif.

Norme uniforme marfă 31

Tariful pentru declararea interesului la eliberare se încasează la expediere, pentru întregul parcurs.

ARTICOLUL 42

Ramburse și deburse

(1) Expeditorul poate încărca expediția sa cu un ramburs până la o valoare egală cu valoarea mărfii.

(2) Valoarea rambursului trebuie pusă la dispoziție expeditorului în termen de 30 de zile de la achitarea lui de către destinatar.

(3) Dacă marfa a fost eliberată destinatarului fără să se fi încasat în prealabil rambursul, operatorul de transport feroviar este obligat să plătească expeditorului valoarea pagubei până la maximum suma rambursului, păstrându-și dreptul de acțiune contra destinatarului.

(4) Debursele se efectuează pentru executarea unor operațiuni legate de marfa transportată.

(5) Transporturile încărcate cu ramburse și deburse sunt supuse perceperii unor tarife.

(6) Rambursele și debursele se admit în conformitate cu prevederile Normelor uniforme. (**Norme uniforme marfă 32**)

Norme uniforme marfă 32

Operatorul de transport feroviar de marfă poate introduce restricții în aplicarea ramburselor și deburselor, prin tarif.

ARTICOLUL 43

Starea, ambalarea și marcarea mărfii

(1) Când natura mărfii, conform reglementărilor în vigoare, cere ca aceasta să fie ambalată, expeditorul trebuie să o protejeze astfel încât să fie ferită de pierderea totală sau parțială, precum și de avarii în timpul transportului și să nu poată pricinui pagube persoanelor, mediului, instalațiilor căii ferate ori celorlalte mărfuri. Expeditorul trebuie să folosească ambalajele care corespund standardelor ori altor norme tehnice sau legale în vigoare.

(2) Când marfa prezentată la transport sau ambalajul acesteia prezintă semne vizibile de deteriorare sau degradare, operatorul de transport feroviar poate pretinde expeditorului să ia asupra sa răspunderea, făcând mențiuni în acest sens în scrisoarea de trăsură.

(3) Ambalajul se consideră suficient în cazul în care se apreciază că acesta protejează marfa, de la predarea ei la transport până la eliberarea ei destinatarului, de riscurile inerente la transport și de consecințele lor.

(4) Dacă, ținând seama de dispozițiile alineatelor precedente, se apreciază că ambalarea este necesară, operatorul de transport feroviar poate să refuze expediția chiar și atunci când expeditorul recunoaște, sub semnătură în scrisoarea de trăsură, lipsa, insuficiența sau defectuoșitatea ambalajului.

(5) Expeditorul este răspunzător de consecințele lipsei, insuficienței sau defectuoșității ambalajului, conform mențiunilor din scrisoarea de trăsură, inclusiv de viciile ascunse ale ambalajului. Expeditorul este obligat să repare paguba suferită de operatorul de transport feroviar din această cauză.

(6) Mărfurile care prin natura lor nu au nevoie de ambalaj se primesc la transport neambalate. Operatorul de transport feroviar poate să pretindă ca aceste mărfuri neambalate să fie prezentate la transport în unități de manipulare mai mari, respectiv legături, pachete, palete, containere, o anumită masă pe colet și alte modalități care facilitează operațiile de manipulare.

(7) La expedițiile de vagoane complet acoperite sau de unități de transport intermodal, expeditorul trebuie să introducă în interiorul acestora datele de identificare a expediției, care să corespundă cu cele din scrisoarea de trăsură.

(8) La expedițiile de coletărie, expeditorul este obligat să aplice pe fiecare colet etichete de identificare sau inscripții exterioare distincte, care nu se pot șterge, fixate rezistent, care să nu permită confuzii și să corespundă datelor din scrisoarea de trăsură. Fiecare colet va avea înscris cât mai vizibil un număr de ordine, masa netă și brută.

(9) La expedițiile de vagoane sau unități de transport intermodal, expeditorul este obligat să aplice pe ambele părți ale acestora, în locurile special stabilite, etichete care să permită identificarea transportului. Operatorul de transport feroviar poate pretinde folosirea unor etichete tipizate, conform Normelor uniforme. **(Norme uniforme marfă 33)**

(10) Dacă la transportul unor mărfuri sunt necesare măsuri speciale de manipulare, depozitare și precauție, în funcție de natura lor, expeditorul trebuie să aplice etichete sugestive care să indice modul de manipulare și depozitare a mărfurilor. Operatorul de transport feroviar poate pretinde folosirea unor etichete tipizate.

(11) Coletele, paletele, unitățile de transport intermodal și vagoanele cu etichete sau inscripții vechi neîndepărtate nu se primesc la transport.

(12) Mărfurile ce se transportă în vrac în vagoane descoperite trebuie astfel însemnate sau marcate de expeditor, încât sustragerea din conținut să nu fie posibilă fără urme vizibile. **(Norme uniforme marfă 34)**

(13) Expeditorul este obligat să se conformeze prescripțiilor vamale sau ale altor autorități administrative privitoare la ambalaj și la acoperirea cu prelate a mărfurilor.

Norme uniforme marfă 33

Etichetele care se aplică expedițiilor de mărfuri prezentate la transport sunt prezentate în anexa nr. 6 la prezentele norme uniforme. Operatorul de transport feroviar de marfă poate pune la dispoziție, la cerere, contra cost, etichete tipizate.

Norme uniforme marfă 34

Mărfurile transportate în vrac în vagoane descoperite se marchează cu dungii de vopsea sau cu var, șipci, sârmă ori în alt mod asemănător.

ARTICOLUL 44

Aplicarea sigiliilor

(1) Expeditorul trebuie să aplice sigilii proprii la toate sistemele de închidere-deschidere care permit accesul în interiorul vagoanelor acoperite, al unităților de transport intermodal, al boxpaletelor cu capac, al mijloacelor acoperite cu prelate și al altor dispozitive ce se sigilează, încărcate de el. Pentru expedițiile însoțite nu este obligatorie sigilarea.

(2) Sigiliile trebuie astfel confecționate și aplicate încât să nu permită înlocuirea sau violarea lor fără urme vizibile.

(3) Operatorul de transport feroviar aplică sigiliile sale ori de câte ori consideră că este în interesul său să execute sigilarea.

(4) Operatorul de transport feroviar acceptă numai sigiliile aplicate de expeditor care au fost omologate de Autoritatea Feroviară Română – AFER.

(5) Operatorul de transport feroviar poate să refuze la transport expedițiile ale căror sigilii aplicate de expeditor sau de alte organe abilitate prin lege sunt deteriorate sau incorect aplicate.

(6) Operatorul de transport feroviar poate admite folosirea de către expeditor a unor încuietori speciale omologate de AFER.

ARTICOLUL 45

Dreptul operatorului de transport feroviar de a efectua verificări

(1) Operatorul de transport feroviar are dreptul să verifice, în orice moment al derulării contractului de transport, dacă au fost respectate condițiile de transport și dacă expediția corespunde cu mențiunile înscrise în scrisoarea de trăsură de către expeditor. Atunci când verificarea se referă la conținutul expediției, aceasta se face, pe cât posibil, în prezența

celui în drept. În cazul în care acest lucru nu este posibil, verificarea se face în prezența organelor de poliție sau a unui specialist autorizat ori a doi martori care nu sunt salariați ai operatorului de transport feroviar.

(2) Dacă expediția nu corespunde cu mențiunile făcute în scrisoarea de trăsură sau dacă prevederile referitoare la transportul de mărfuri admise în anumite condiții nu au fost respectate, rezultatul verificării trebuie menționat pe fila scrisorii de trăsură care însoțește marfa și pe duplicatul scrisorii de trăsură, dacă aceasta se mai află în posesia operatorului de transport feroviar. În acest caz, cheltuielile ocazionate de verificare grevează marfa, dacă acestea nu au fost plătite imediat.

(3) În cazul în care se constată la colete, la mijlocul de transport, la sigilii, la semnele de marcaj sau la mărfuri urme de violare, pierderi, scurgeri, alterări, avarieri, substituiri, diluări, diferențe de masă peste toleranțele legale, se verifică conținutul expediției. Expeditorul sau destinatarul trebuie să fie invitat la verificarea conținutului expediției, astfel cum aceasta are loc în stația de expediere, în parcurs sau în stația de destinație. Dacă cel invitat nu se prezintă, verificarea se face de către operatorul de transport feroviar în prezența organelor de poliție sau a unui specialist autorizat ori a doi martori care nu sunt salariați ai operatorului de transport feroviar. Rezultatul verificării se consemnează într-un proces-verbal de constatare. Cheltuielile făcute cu verificarea se suportă, după caz, de expeditor sau destinatar, în afară de cazul în care verificarea se face din culpa operatorului de transport feroviar.

(4) Când în urma verificării se constată o altă masă, un alt fel de marfă sau elemente care modifică prețul prestației de transport, operatorul de transport feroviar are dreptul să recalculeze tarifele și să perceapă diferențele.

(5) Masa constatată de către operatorul de transport feroviar rămâne determinantă pentru calcularea prețului prestației de transport.

(6) Când, cu ocazia verificărilor, se constată pagube, se precizează toate elementele necesare calculului despăgubirilor.

ARTICOLUL 46 **Supraîncărcături**

(1) Se consideră *supraîncărcătură* cantitatea de marfă care depășește limita de încărcare admisă în funcție de caracteristicile constructive ale vagonului sau containerului, respectiv de sarcina admisă pe osie ori pe metru liniar de vagon. Se consideră de asemenea supraîncărcătură depășirea limitei de încărcare a unităților de transport intermodal, a paletelor care aparțin operatorului de transport feroviar sau a celor

aparținând clienților pe care le manipulează operatorul de transport feroviar.

(2) Supraîncărcătura constatată în stația de expediere trebuie să fie descărcată de expeditor.

(3) Supraîncărcătura constatată în parcurs se descarcă de expeditor sau de operatorul de transport feroviar, pe cheltuiala expeditorului. Supraîncărcătura descărcată se pune la dispoziție expeditorului.

(4) Dacă cel îndreptățit dispune ca supraîncărcătura să fie expediată la stația de destinație a încărcăturii principale, la o altă stație de destinație sau să fie înapoiată la stația de expediere, aceasta se tratează ca o expediție distinctă.

ARTICOLUL 47

Tarife suplimentare

(1) Operatorul de transport feroviar poate percepe tarife suplimentare pentru diverse acțiuni sau inacțiuni ale expeditorului ori destinatarului, după caz, cum ar fi: **(Norme uniforme marfă 35)**

a) declararea incorectă, inexactă sau incompletă a mărfurilor acceptate la transport;

b) depășirea limitei de încărcare, când mijlocul de transport a fost încărcat de expeditor;

c) necurățarea mijloacelor de transport după descărcare sau nemontarea părților mobile ale acestora la locul lor ori neînlăturarea etichetelor și sigiliilor;

d) falsă declarare a masei mărfurilor; **(Norme uniforme marfă 36)**

e) alte cauze prevăzute în tariful operatorului de transport feroviar.

(2) Nu se percep tarife suplimentare în cazul în care supraîncărcarea a intervenit în parcurs din cauza influențelor atmosferice, dacă se dovedește că încărcătura nu depășea limita de încărcare în momentul predării la transport.

Norme uniforme marfă 35

Modul de calcul al tarifului suplimentar este indicat în tarifele operatorului de transport feroviar de marfă.

Norme uniforme marfă 36

Se consideră falsă declarare a masei mărfii atunci când, în urma verificării, se constată o masă a mărfii în plus sau în minus mai mare de 2% față de masa mărfii declarate de către expeditor.

ARTICOLUL 48

Documente pentru formalitățile administrative

(1) Expeditorul trebuie să anexeze la scrisoarea de trăsură documentele necesare pentru îndeplinirea formalităților vamale, fiscale, de poliție, sanitar-veterinare, fitosanitare sau reglementate de alte autorități administrative, care trebuie îndeplinite înainte de eliberarea mărfii. Aceste documente trebuie să se refere numai la mărfurile care fac obiectul aceleiași scrisori de trăsură, dacă normele autorităților administrative nu dispun altfel.

(2) Dacă expeditorul asistă el însuși la îndeplinirea formalităților cerute de organele vamale sau de alte autorități administrative ori este reprezentat printr-un mandatar, este de ajuns ca aceste documente să fie prezentate cu ocazia îndeplinirii formalităților menționate. În acest caz, expeditorul va înscrie în rubrica corespunzătoare din scrisoarea de trăsură cine și unde îndeplinește formalitățile.

(3) Operatorul de transport feroviar nu este obligat să verifice dacă documentele prezentate sunt suficiente și exacte, cu excepția cazurilor prevăzute în reglementările în vigoare..

(4) Expeditorul răspunde față de operatorul de transport feroviar pentru orice pagube care rezultă din lipsa, insuficiența sau inexactitatea acestor documente și pentru neefectuarea mențiunilor în scrisoarea de trăsură, în afară de cazul în care operatorul de transport feroviar este în culpă.

(5) Operatorul de transport feroviar este răspunzător pentru consecințele pierderii sau utilizării incorecte a documentelor menționate în scrisoarea de trăsură și care o însoțesc sau care îi sunt înmânate, cu excepția cazului când pierderea sau paguba ocazionată de utilizarea incorectă a documentelor a fost cauzată de împrejurări pe care operatorul de transport feroviar nu putea să le evite și ale căror consecințe nu le putea preîntâmpina.

ARTICOLUL 49

Îndeplinirea formalităților administrative

(1) În cursul transportului, formalitățile cerute de organele vamale sau de alte organe abilitate prin lege se îndeplinesc de operatorul de transport feroviar fără garantarea plății taxelor vamale. Operatorul de transport feroviar poate să încredințeze această sarcină unui mandatar.

(2) În îndeplinirea acestor formalități operatorul de transport feroviar răspunde de culpa sa sau a mandatarului său. Totuși, eventuala despăgubire nu poate să o depășească pe cea prevăzută în caz de pierdere a mărfii.

(3) Expeditorul, printr-o mențiune făcută în scrisoarea de trăsură, sau destinatarul, în cazul în care are dreptul să modifice contractul de transport, poate cere:

a) să asiste el însuși la aceste formalități sau să fie reprezentat de un mandatar;

b) să îndeplinească el însuși aceste formalități sau să fie îndeplinite de un mandatar;

c) să plătească taxele vamale, alte tarife și cheltuieli, când asistă, el însuși sau mandatarul său, la formalități ori le îndeplinește, în condițiile legii. Nici expeditorul și nici destinatarul, care au dreptul la dispoziție, nici mandatarul lor nu pot lua în primire marfa decât în condițiile legii.

(4) Dacă pentru îndeplinirea formalităților cerute de autoritățile vamale sau de alte autorități administrative, expeditorul a desemnat un loc în care prescripțiile în vigoare nu permit să fie îndeplinite sau dacă el a indicat pentru aceste formalități orice alt mod de a proceda care nu poate fi executat, operatorul de transport feroviar procedează în modul pe care îl consideră cel mai favorabil intereselor persoanei în drept și comunică expeditorului măsurile luate.

(5) Dacă, în termenul fixat la art. 59, în stația de destinație cel în drept nu a îndeplinit formalitățile vamale și nu a ridicat scrisoarea de trăsură, expediția se consideră împiedicată la eliberare, procedându-se conform prezentului regulament.

(6) Expedițiile sosite în stația de destinație nevămuite se avizează către destinatar și stau la dispoziția lui în condițiile art. 51, până ce acesta obține liberul de vamă conform legii. Pentru executarea în stația de destinație a altor formalități administrative se procedează similar.

(7) Destinatarul poartă răspunderea integrală pentru prejudiciile produse operatorului de transport feroviar ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor care îi revin conform reglementărilor vamale.

ARTICOLUL 50

Termenul de executare a contractului de transport

(1) Expeditorul și operatorul de transport feroviar convin asupra termenului de executare a contractului de transport. În lipsa unei convenții se aplică prevederile de mai jos.

Termenul de executare a contractului de transport începe să curgă de la ora 00,00 a zilei următoare celei de primire a mărfii la transport și însumează:

- a) termenul de expediere care este de 24 de ore;
- b) termenul de transport, pentru fiecare fracțiune indivizibilă de 400 km, care este de 48 de ore;
- c) termenul suplimentar de 24 de ore care se aplică o singură dată, pentru trecerea de pe liniile principale pe liniile secundare sau înguste și invers; liniile principale se publică de către operatorul de transport feroviar;
- d) alte termene suplimentare stabilite prin Normele uniforme. **(Norme uniforme marfă 37)**

(2) Distanțele se raportează la itinerarul convenit, iar în lipsa acestuia, la itinerarul cel mai scurt posibil.

(3) Termenul de executare a contractului de transport se prelungește, cu excepția cazurilor imputabile operatorului de transport feroviar, cu durata staționării necesare pentru:

- a) verificarea expediției;
- b) îndeplinirea formalităților cerute de organele vamale sau de alte autorități administrative;
- c) modificarea contractului de transport;
- d) tratamente speciale ce trebuie acordate mărfii;
- e) transbordarea sau refacerea unei încărcături efectuate defectuos de către expeditor;
- f) continuarea transportului pe mare, pe căi navigabile interioare sau cu mijloace rutiere, dacă nu există legătură feroviară;
- g) pentru alte cazuri prevăzute în Normele uniforme; **(Norme uniforme marfă 38)**

h) orice întrerupere a traficului care împiedică în mod temporar începerea sau continuarea transportului, cum ar fi: calamități naturale, evenimente de cale ferată, incendii, greve și alte situații excepționale.

Cauza și durata acestor prelungiri trebuie să fie menționate de operatorul de transport feroviar în scrisoarea de trăsură. Dacă este cazul, ele pot fi dovedite prin alte mijloace.

(4) Termenul de executare a contractului de transport se suspendă sâmbăta, duminica și în zilele de sărbători legale, atunci când operatorul de transport feroviar nu lucrează în aceste zile, dacă acest fapt a fost făcut public și nu a fost prevăzut altfel în contractul de transport.

(5) Când termenul de executare a contractului de transport ia sfârșit după ora de terminare a programului de lucru al operatorului de transport feroviar din stația de destinație, expirarea acestui termen se amână până la trecerea a două ore de la ora când se reîncepe programul de lucru și dacă nu a fost prevăzut altfel în contractul de transport.

(6) În cadrul termenului de executare a contractului de transport, expediția trebuie să sosească în stația de destinație și să fie avizată destinatarului. Pentru expedițiile care nu pot ajunge în stația de destinație, deoarece liniile de descărcare ale destinatarului sunt inaccesibile din culpa sa, termenul de executare a contractului de transport se încheie o dată cu avizarea destinatarului asupra opririi din această cauză a transportului în parcurs. În acest caz mijloacele de transport stau la dispoziția clienților în condițiile art. 51. Durata staționării trebuie să fie menționată de operatorul de transport feroviar în scrisoarea de trăsură. Dacă este cazul, aceasta poate fi dovedită prin alte mijloace.

(7) Pentru expedițiile de coletărie, mărfuri perisabile și vietăți, precum și pentru alte tipuri de expediții, prin Normele uniforme se pot stabili și alte termene de executare a contractului de transport. **(Norme uniforme marfă 39 și 40)**

Norme uniforme marfă 37

Termenul suplimentar de transport, se stabilește de către operatorul de transport feroviar de marfă prin reglementările proprii și se acordă o singură dată pentru o expediție, pentru:

a) expedițiile care sunt transportate pe:

- linii al căror ecartament este diferit,

- mare sau căi navigabile interioare - expediții care sunt transportate pe rute care necesită utilizarea liniilor de feribot, etc.;

- o șosea, dacă nu există legătură feroviară - expediții care sunt transportate pe rute care necesită utilizarea drumurilor rutiere, etc.;

b) circumstanțe extraordinare de natură să determine o dezvoltare anormală a traficului sau dificultăți anormale pentru exploatare;

c) expediții încadrate ca transporturi excepționale, care circulă în condiții speciale;

d) expediții care circulă pe alte linii secundare sau înguste, publicate de operatorul de transport feroviar de marfă în tarife.

Norme uniforme marfă 38

Termenul de executare a contractului de transport se prelungește, întotdeauna, cu durata staționărilor intervenite din cauze care nu pot fi imputabile operatorului de transport feroviar de marfă.

Norme uniforme marfă 39

Termenul de executare a contractului de transport pentru expediții de vagoane cu mărfuri perisabile și vietăți însumează:

- a) termenul de expediere, care este 4 ore;*
- b) termenul de transport, pentru fiecare fracțiune indivizibilă de 300 km, care este 24 ore;*
- c) termenul suplimentar, care este 10 ore.*

Totuși, operatorul de transport feroviar de marfă și clientul pot conveni și alte termene decât cele prevăzute la lit. a), b), și c) de mai sus.

Norme uniforme marfă 40

Termenul contractului de transport pentru expediții de coletărie, dacă nu se convine altfel între operatorul de transport feroviar de marfă și client, este cel prevăzut pentru expediții de vagoane complete prevăzut la art. 50 din Regulamentul de Transport și Normele uniforme marfă 37.

ARTICOLUL 51

Regimul mijloacelor de transport aflate la dispoziția clientului

(1) Pe durata cât mijloacele de transport și rechizitele stau la dispoziția clientului pentru încărcare, descărcare, transbordare, aranjarea încărcăturii, pentru dispunerea măsurilor privind împiedicarea la transport, împiedicarea la eliberare, executarea dispozițiilor ulterioare, executarea operațiilor administrative, vămuire, operatorul de transport feroviar are dreptul să perceapă tarife de utilizare.

(2) Pentru mijloacele de transport și rechizitele de încărcare aparținând operatorilor de transport feroviar străini se pot percepe tarife de utilizare ținând seama de chiriile stabilite în traficul internațional.

(3) Modul și condițiile de aplicare și percepere a tarifelor de utilizare se stabilesc de către operatorul de transport feroviar.

(4) Dacă nu există o convenție contrară, tarifele de utilizare se plătesc de expeditor sau destinatar astfel cum mijloacele de transport au stat la dispoziția acestora.

(5) Evidența mijloacelor de transport puse la dispoziția clienților în vederea calculării tarifului de utilizare se ține de către operatorul de transport feroviar.

ARTICOLUL 52

Eliberarea expediției

(1) Prin *eliberarea expediției la destinație* se înțelege îndeplinirea cumulativă a următoarelor:

a) predarea mărfii încărcate în mijlocul de transport, cu respectarea prevederilor prezentului regulament, sau a vehiculului feroviar care circulă pe roți proprii;

b) plata creanțelor ce decurg din contractul de transport;

c) remiterea scrisorii de trăsură destinatarului.

(2) Eliberarea expediției la destinație se face pe baza semnăturii de primire a destinatarului.

(3) Sunt asimilate eliberării expediției la destinație, când sunt efectuate conform normelor legale:

a) predarea mărfii către autoritățile vamale sau fiscale, în antrepozitele lor, când acestea nu se găsesc sub paza operatorului de transport feroviar;

b) antrepozitarea la operatorul de transport feroviar a mărfii sau depozitarea ei la expediționari, comisionari ori într-un antrepozit public.

(4) Prin convenții operatorul de transport feroviar stabilește împreună cu destinatarul locul și condițiile de predare-primire a expediției.

(5) După sosirea în stația de destinație, destinatarul poate cere operatorului de transport feroviar să îi remită scrisoarea de trăsură și să îi elibereze expediția. Dacă este constatată pierderea mărfii sau dacă marfa nu a sosit la expirarea termenului de executare a contractului de transport, destinatarul poate să își valorifice în nume propriu, față de operatorul de transport feroviar, drepturile care derivă din prevederile contractului de transport.

(6) Destinatarul trebuie să descarce complet mijloacele de transport, să le curețe de orice resturi care provin de la marfa descărcată, să îndepărteze sigiliile și etichetele vechi, să închidă ușile și clapele, să monteze părțile mobile ale vagoanelor înainte de a le preda operatorului de transport feroviar. Operatorul de transport feroviar poate face aceste operații pe cheltuiala destinatarului.

(7) Dacă o parte din mărfurile menționate în scrisoarea de trăsură lipsește la eliberare sau sunt mărfurile avariate la eliberare, totalul sumelor care rezultă din scrisoarea de trăsură trebuie să fie plătit. Destinatarul are dreptul de a reclama restituirea tarifelor pentru mărfurile nelivate.

(8) Operatorul de transport feroviar are asupra mărfurilor transportate drepturile unui creditor gajist pentru totalitatea creanțelor ce i se cuvin din executarea transportului respectiv, precum și pentru creanțe provenite din transporturi anterioare. Aceste drepturi subzistă atât timp cât marfa se găsește în posesia operatorului de transport feroviar sau a unei terțe persoane ce o deține în numele său. **(Norme uniforme marfă 41)**

Norme uniforme marfă 41

Mărfurile care nu au putut fi eliberate destinatarului în termen de 120 de ore, calculate de la ora sosirii în stația de destinație sunt considerate a fi în mărfuri în suferință. Modul de tratare a mărfurilor în suferință este stabilit prin reglementările proprii ale operatorului de transport feroviar de marfă.

ARTICOLUL 53

Constatarea pierderii sau a avarierii mărfii

(1) Când o pierdere parțială sau o avariere este descoperită ori presupusă de operatorul de transport feroviar sau când ea este susținută cu probe de către cel îndreptățit, care o invocă, trebuie să se întocmească fără întârziere și, dacă este posibil, în prezența celui îndreptățit un proces-verbal prin care se constată starea mărfii, masa și, pe cât posibil, mărimea pagubei, cauza acesteia și momentul când s-a produs. O copie a acestui proces-verbal trebuie să fie înmănată gratuit celui îndreptățit.

(2) Când cel îndreptățit nu acceptă constatările din procesul-verbal, el poate cere ca starea și masa mărfii, precum și cauza și valoarea pagubei să fie constatate de un expert sau specialist numit de părți sau de un expert desemnat pe cale judecătorească.

(3) Cel îndreptățit poate, fără să facă nici o dovadă, să considere marfa ca pierdută când expediția nu a fost eliberată destinatarului sau nu a fost pusă la dispoziția sa în 30 de zile care urmează termenului de executare a contractului de transport.

(4) Pierderile totale descoperite sau invocate se cercetează de operatorul de transport feroviar, rezultatul investigațiilor comunicându-se celor interesați.

(5) Dacă cel îndreptățit a primit plata despăgubirii pentru marfa pierdută, acesta poate să ceară să fie avizat imediat în cazul în care marfa este găsită, dar nu mai târziu de 12 luni de la data primirii despăgubirii.

(6) În termen de 30 de zile de la primirea avizului de găsimare a mărfii, cel îndreptățit poate să ceară ca marfa să îi fie livrată, fără cheltuieli, fie în

stația de expediere, fie în stația de destinație prevăzută în scrisoarea de trăsură, în schimbul restituirii despăgubirii pe care a primit-o și sub rezerva acordării tuturor drepturilor care decurg din eliberarea cu întârziere a mărfii.

(7) Când termenele prevăzute la pct. (3), (5) și (6) nu sunt respectate, operatorul de transport feroviar poate dispune de marfă fie prin utilizarea în interes propriu, fie prin valorificare conform prevederilor legale.

(8) Sumele obținute din valorificarea mărfurilor, conform alin. (7) se fac venit al operatorului de transport feroviar.

ARTICOLUL 54

Rectificarea încasărilor

(1) În caz de aplicare greșită a unui tarif sau de greșeală de calcul la încasarea tarifelor, ceea ce nu s-a încasat trebuie plătit și ceea ce s-a încasat în plus trebuie restituit.

(2) Suma neîncasată se plătește către operatorul de transport feroviar de către cel care are obligația de plată conform contractului de transport.

(3) Pentru sumele datorate în temeiul prezentului articol curg majorări de întârziere a plății din ziua punerii în întârziere pentru plată sau din ziua reclamației ori, dacă nu a avut loc nici punerea în întârziere, nici reclamație, din ziua chemării în judecată. Sumele încasate în minus din culpa salariaților operatorilor de transport feroviar se vor achita de clientul care a efectuat plata inițial, fără dobândă. Dacă cel îndreptățit nu prezintă operatorului de transport feroviar documentele justificative necesare pentru tratarea definitivă a reclamației, într-un termen acceptabil care i s-a fixat, dobânzile nu curg de la expirarea termenului fixat și până la prezentarea efectivă a documentelor.

CAPITOLUL III

Modificarea contractului de transport

ARTICOLUL 55

Modificarea contractului de transport de către expeditor

(1) Expeditorul poate să modifice contractul de transport prin dispoziții ulterioare, indicând:

- a) retragerea mărfii la stația de expediere;
- b) oprirea mărfii în parcurs;

- c) amânarea eliberării mărfii;
- d) eliberarea mărfii unei alte persoane decât destinatarului înscris în scrisoarea de trăsură;
- e) eliberarea mărfii la o altă stație decât stația de destinație înscrisă în scrisoarea de trăsură;
- f) înapoierea mărfii la stația de expediere.

(2) Operatorul de transport feroviar poate extinde dreptul expeditorului privind modificarea contractului de transport cu următoarele:

- a) stabilirea unui ramburs;
- b) majorarea, micșorarea sau anularea unui ramburs;
- c) preluarea în sarcina sa a tarifelor unei expediții nefrancate sau majorarea celor luate în sarcina sa.

(3) În nici un caz dispozițiile nu trebuie să aibă ca efect divizarea expediției.

(4) Aceste dispoziții trebuie să fie date printr-o declarație în forma prevăzută de Normele uniforme.

Mențiunile din declarație trebuie efectuate și semnate de expeditor pe duplicatul scrisorii de trăsură ce trebuie prezentat operatorului de transport feroviar. Orice dispoziție dată într-o altă formă decât cea prevăzută este nulă. **(Norme uniforme marfă 42)**

(5) Când operatorul de transport feroviar dă curs dispozițiilor expeditorului fără să ceară prezentarea duplicatului, el este răspunzător față de client pentru paguba care ar rezulta din această cauză. Eventuala despăgubire nu trebuie să depășească despăgubirea prevăzută în caz de pierdere a mărfii.

(6) Dreptul expeditorului de a modifica contractul de transport, chiar dacă este în posesia duplicatului scrisorii de trăsură, se stinge în cazul în care expediția a fost eliberată destinatarului sau destinatarul și-a valorificat drepturile prevăzute la alin. (7) al art. 52.

Norme uniforme marfă 42

Modelul declarației întocmite și depuse de expeditor pentru modificarea contractului de transport este prezentat în anexa nr. 7 la prezentele norme uniforme.

ARTICOLUL 56

Modificarea contractului de transport de către destinatar

(1) Când expeditorul nu a luat în sarcina sa tarifele aferente transportului și nu a făcut în scrisoarea de trăsură mențiunea "destinatar neautorizat să dea dispoziții ulterioare", destinatarul poate, prin dispoziții ulterioare, să modifice contractul de transport, indicând:

- a) oprirea mărfii în parcurs;
- b) amânarea eliberării mărfii;
- c) eliberarea mărfii în stația de destinație unei alte persoane decât destinatarul înscris în scrisoarea de trăsură;
- d) modul de îndeplinire a formalităților vamale sau ale altor autorități administrative.

(2) Aceste dispoziții trebuie să fie date printr-o declarație în forma prevăzută de Normele uniforme. Mențiunile din declarație trebuie efectuate și semnate de destinatar pe duplicatul scrisorii de trăsură ce trebuie prezentat operatorului de transport feroviar. Orice dispoziție dată într-o altă formă decât cea prevăzută este nulă.

Dreptul destinatarului de a modifica contractul de transport se stinge în cazul în care:

- a) a ridicat scrisoarea de trăsură;
- b) a acceptat marfa;
- c) și-a valorificat drepturile în conformitate cu alin.(5) al art. 52.
- d) a indicat o persoană și aceasta a ridicat scrisoarea de trăsură sau și-a valorificat dreptul în conformitate cu prevederile alin.(5) al art. 52.

(Norme uniforme marfă 43)

(3) Dacă destinatarul a dispus ca marfa să fie eliberată unei alte persoane, aceasta nu este autorizată să modifice contractul de transport.

Norme uniforme marfă 43

Modelul declarației întocmite și depuse de destinatar pentru modificarea contractului de transport este prezentat în anexa nr. 7 la prezentele norme uniforme.

ARTICOLUL 57

Executarea dispozițiilor ulterioare

(1) Operatorul de transport feroviar nu poate refuza executarea dispozițiilor ulterioare date de expeditor sau destinatar, nici nu poate întârzia executarea lor, în afară de cazurile în care:

a) executarea nu mai este posibilă în momentul în care dispozițiile sosesc la stația care trebuie să le execute;

b) executarea este de natură a perturba serviciul programat al exploataării;

c) executarea este contrară actelor normative în vigoare;

d) valoarea mărfii, când este vorba de o schimbare a stației de destinație, nu acoperă, după aprecierea operatorului de transport feroviar, tarifele care vor greva marfa la sosirea la noua destinație, cu excepția cazului în care aceste tarife se plătesc sau plata lor se garantează imediat;

e) plata prestației de transport se face printr-un terț și acesta nu și-a dat acceptul în scris.

(2) Cel care a dat dispoziții este înștiințat cât mai curând posibil despre piedicile care se opun executării lor. Când operatorul de transport feroviar nu este în măsură să prevadă aceste piedici, cel care a dat dispozițiile suportă toate consecințele care rezultă din începerea executării lor.

(3) Tarifele și cheltuielile care se ivesc din executarea unei dispoziții, cu excepția celor care rezultă din culpa operatorului de transport feroviar, trebuie să fie plătite de expeditor sau de destinatar, în conformitate cu mențiunea de francare.

(4) Operatorul de transport feroviar este răspunzător, în cazul când este vinovat, de consecințele neexecutării sau executării inexacte a unei dispoziții. Eventuala despăgubire nu trebuie să fie niciodată mai mare decât cea prevăzută în caz de pierdere a mărfii.

(5) Tarifele de transport se calculează pe distanțele parcurse efectiv, ca urmare a executării dispoziției ulterioare. Tarifele aplicabile sunt cele în vigoare pe fiecare dintre aceste parcursuri. Dispozițiile de mai sus sunt aplicabile, prin analogie, tarifelor accesorii și altor cheltuieli, care survin ca urmare a executării dispoziției ulterioare.

ARTICOLUL 58

Împiedicarea la transport

(1) Constituie *împiedicare la transport* faptul că începerea sau continuarea transportului este împiedicată ori nu mai este posibilă pe itinerarul prevăzut. Pot constitui împiedicări la transport calamitățile naturale cum ar fi: inundații, înzăpeziri și alte fenomene naturale, care pot opri

continuarea transportului, perturbări în serviciu, cum ar fi: deraieri, accidente și alte evenimente asemănătoare din cauza cărora transportul se oprește în parcurs, sechestrarea mărfii, lipsa documentelor însoțitoare pentru îndeplinirea formalităților vamale sau administrative, grevele și alte cazuri similare.

(2) În caz de împiedicare la transport, operatorul de transport feroviar poate hotărî:

a) să transporte din oficiu marfa, modificând itinerarul, caz în care nu percepe tarife suplimentare de la expeditor pentru modificarea itinerariului;

b) să ceară instrucțiuni de la expeditor, comunicându-i informațiile utile de care dispune pentru ca acesta să decidă.

(3) În afară de cazul în care operatorul de transport feroviar este în culpă, el poate să perceapă tariful de transport aplicabil pe itinerarul parcurs efectiv și poate modifica termenul de executare a contractului de transport corespunzător acestui itinerar pentru situațiile prevăzute la alin. (2) lit. b).

(4) În cazul în care continuarea transportului nu este posibilă, operatorul de transport feroviar cere instrucțiuni de la expeditor.

(5) Dacă instrucțiunile primite modifică destinatarul sau stația de destinație ori sunt date stației unde se găsește marfa, expeditorul trebuie să le înscrie pe duplicatul scrisorii de trăsură și să prezinte acest duplicat operatorului de transport feroviar.

(6) Când operatorul de transport feroviar dă curs instrucțiunilor primite fără a pretinde prezentarea duplicatului scrisorii de trăsură, este răspunzător pentru paguba care rezultă din această cauză. Eventuala despăgubire nu trebuie să o depășească niciodată pe cea prevăzută pentru pierderea mărfii.

(7) Dacă expeditorul, înștiințat de o împiedicare la transport, nu dă în termen de 72 de ore instrucțiuni executabile, operatorul de transport feroviar procedează potrivit prevederilor art. 59

(8) Când împiedicarea la transport încetează înaintea sosirii instrucțiunilor, marfa este îndrumată la destinația sa, fără a aștepta instrucțiunile, expeditorul fiind înștiințat despre aceasta în cel mai scurt timp posibil.

(9) Când împiedicarea la transport intervine după ce destinatarul a modificat contractul de transport, operatorul de transport feroviar trebuie să înștiințeze despre aceasta destinatarul. Dispozițiile de la articolele anterioare se aplică în mod corespunzător.

(10) În afară de cazul în care operatorul de transport feroviar este vinovat, el poate, în caz de împiedicare la transport, să perceapă tariful de utilizare a mijlocului de transport.

ARTICOLUL 59

Împiedicarea la eliberare

(1) Se consideră *împiedicare la eliberare* dacă, în termen de 120 de ore de la ora avizării, destinatarul refuză primirea expediției, nu poate fi găsit, nu ridică scrisoarea de trăsură sau expediția nu poate fi eliberată din alte cauze, cum ar fi: sechestru, hotărâri judecătorești, marfă grevată de un ramburs neadmis sau alte situații similare.

(2) După curgerea termenului prevăzut la alin.(7) al art.58 împiedicarea la transport va fi tratată conform prevederilor prezentului articol.

(3) În caz de împiedicare la eliberare, operatorul de transport feroviar trebuie să îl înștiințeze pe expeditor fără întârziere pentru a-i cere instrucțiuni.

(4) Când împiedicarea la eliberare încetează înainte de sosirea instrucțiunilor expeditorului la stația de destinație, expediția se eliberează destinatarului. Expeditorul trebuie să fie înștiințat despre aceasta fără întârziere.

(5) În cazul în care destinatarul refuză marfa, expeditorul are dreptul să dea instrucțiuni, chiar dacă nu poate prezenta duplicatul scrisorii de trăsură.

(6) Expeditorul poate, de asemenea, să ceară, printr-o mențiune în scrisoarea de trăsură ca marfa să îi fie înapoiată din oficiu, dacă se ivește o împiedicare la eliberare. În afară de acest caz, este necesar consimțământul său scris.

(7) Dacă marfa a fost împiedicată la eliberare și a fost vândută în conformitate cu prevederile legale, atunci suma obținută după scăderea prețului de transport care grevează marfa și a cheltuielilor ocazionate de valorificare trebuie să fie ținută la dispoziția expeditorului. Dacă suma este mai mică decât acestea, expeditorul trebuie să plătească diferența.

(8) Dacă împiedicarea la eliberare se ivește după ce destinatarul a modificat contractul de transport, operatorul de transport feroviar trebuie să înștiințeze destinatarul despre această împiedicare.

(9) În nici un caz marfa nu se va înapoia expeditorului fără consimțământul său scris.

CAPITOLUL IV

Răspunderea operatorului de transport feroviar

ARTICOLUL 60

Responsabilități

(1) Operatorul de transport feroviar este răspunzător pentru paguba care rezultă din pierderea totală sau parțială și din avarierea mărfii survenită din momentul încheierii contractului de transport și până la eliberarea expediției, precum și pentru paguba care rezultă din depășirea termenului de executare a contractului de transport.

(2) Când operatorul de transport feroviar a cântărit mărfurile, el răspunde de cantitatea constatată pe cântarul său, în limita toleranțelor stabilite la art. 61 alin. (3) lit. b).

(3) Operatorul de transport feroviar are dreptul să facă dovada că, în realitate, a primit mai puțin de la expeditor sau că marfa sosită la destinație corespunde cu masa netă ori cu specificațiile din actele de livrare sau din scrisoarea de trăsură.

(4) Operatorul de transport feroviar nu răspunde pentru lipsurile cantitative, până la proba contrară, dacă mijlocul de transport închis a ajuns la destinație fără urme de violare, sustragere, scurgere, avariere și cu sigiliile intacte, iar mărfurile încărcate în mijlocul de transport deschis, cu semnele sau marcajele intacte.

ARTICOLUL 61

Întinderea răspunderii

(1) Sarcina probei că avarierea mărfii s-a produs în timpul transportului și din culpa operatorului de transport feroviar revine celui care reclamă.

(2) În cazul în care însă coletul sau mijlocul de transport a fost violat pe parcurs sau poartă urme de violare ori marcajele de pe mărfurile transportate într-un mijloc de transport deschis poartă, de asemenea, urme de violare, se presupune, până la proba contrară, că mărfurile au fost avariate din culpa operatorului de transport feroviar.

(3) Operatorul de transport feroviar este scutit de răspunderea prevăzută la art. 60 alin.1 dacă:

a) pierderea, avarierea sau depășirea termenului contractului de transport a avut drept cauză o culpă a clientului, o dispoziție a acestuia care nu a rezultat dintr-o culpă a operatorului de transport feroviar, un viciu propriu al mărfii, cum ar fi : deteriorare anterioară, pierdere de masă

sau de calitate și altele similare sau alte împrejurări care nu pot fi puse în culpa operatorului de transport feroviar;

b) se constată diferență între cântarul folosit la primirea mărfurilor spre transport și cel folosit la eliberarea către destinatar, atunci când lipsa este evident nereală, se datorează expeditorului sau se încadrează în toleranța de +/- 2%. (**Norme uniforme marfă 44**)

(4) Operatorul de transport feroviar este scutit de răspunderea prevăzută la art. 60 alin.1 și în cazul în care pierderea, avarierea sau depășirea termenului contractului de transport este provocată din vina clientului, în următoarele cazuri:

a) cauzele naturale inerente transportului în vehicule deschise, fie și acoperite cu prelate, potrivit dispozițiilor aplicabile sau înțelegerilor încheiate între expeditor și operatorul de transport feroviar și menționate în scrisoarea de trăsură;

b) lipsa sau ambalajul necorespunzător pentru mărfurile care, prin natura lor, sunt expuse la pierderi din masă sau la avarii, dacă nu sunt ambalate ori sunt necorespunzător ambalate;

c) operațiile de încărcare, transbordare/transvazare sau de descărcare executate de expeditor ori de destinatar;

d) îndeplinirea de către expeditor, destinatar, comisionar vamal sau alt mandatar a formalităților cerute de organele vamale ori de alte autorități administrative;

e) din cauze inerente înseși naturii mărfii expuse, la pierderea totală sau parțială și la avariere, îndeosebi prin spargere, ruginire, deteriorare interioară și spontană, uscare, împrăștiere, scăderea naturală a masei;

f) declararea incorectă, inexactă sau incompletă a mărfurilor excluse de la transport ori admise în anumite condiții sau nerespectarea de către expeditor a măsurilor stabilite pentru mărfurile admise în anumite condiții;

g) transportul care, potrivit dispozițiilor aplicabile sau înțelegerilor încheiate între expeditor și operatorul de transport feroviar și menționate în scrisoarea de trăsură, trebuie să fie efectuat cu însoțitor, dacă pierderea sau avarierea rezultă dintr-un risc pe care însoțirea avea drept scop să îl evite;

h) transportului de animale sau de păsări vii.

(5) Operatorul de transport feroviar are aceeași răspundere ca pentru vehicule deschise fără prelată și atunci când se transportă în astfel de vehicule mărfuri care, conform dispozițiilor aplicabile, nu se transportă în vehicule deschise.

(6) Dovada că pierderea, scăderea din masă, avarierea sau depășirea termenului de executare a contractului de transport se datorează cauzelor prevăzute la alin. (4) cade în sarcina operatorului de transport feroviar.

(7) Clientul păstrează dreptul de a face dovada că paguba, în întregime sau în parte, nu a avut drept cauză unul din riscurile prevăzute la alin. (4).

(8) Pentru mărfurile care, datorită naturii lor, suferă în mod obișnuit o pierdere din masă în timpul transportului, operatorul de transport feroviar nu răspunde, oricare ar fi parcursul efectuat, decât de acea parte din lipsă care depășește toleranțele prevăzute mai jos:

a) 2% din masă pentru mărfurile lichide sau predate la transport în stare umedă;

b) 1% din masă pentru mărfurile uscate.

(9) Limitarea răspunderii prevăzute la alin. (8) nu poate fi invocată dacă se face dovada, după împrejurările de fapt, că pierderea nu rezultă din cauzele care justifică toleranța.

(10) În cazul când se transportă mai multe colete cu o singură scrisoare de trăsură, pierderea din masă în timpul transportului se calculează pentru fiecare colet, dacă masa acestuia, la predare, a fost indicată separat în scrisoarea de trăsură sau dacă poate fi constatată în alt mod.

(11) În caz de pierdere totală a mărfii, la calcularea despăgubirii nu se face nici o scădere pentru pierderea din masă în timpul transportului.

Norme uniforme marfă 44

Operatorul de transport feroviar de marfă este scutit de răspundere, cu condiția ca expediția să fie eliberată cu sigiliile sau marcajele intacte și fără urme de violare, sustragere, scurgere sau alte cauze similare.

ARTICOLUL 62 Răspunderea în caz de reexpediere și prezumția de pierdere a mărfii

(1) Prin *reexpediere* se înțelege operațiunea prin care, printr-o cerere scrisă, destinatarul solicită, după eliberarea expediției, încheierea unui nou contract de transport care are ca obiect aceeași expediție și în care el devine expeditor.

(2) Termenul și condițiile reexpedierii sunt stabilite de operatorul de transport feroviar.

(3) Marfa ce face obiectul expediției rămâne încărcată în același vagon cu aceleași marcaje de siguranță și sigilii.

(4) Când un transport predat în conformitate cu prezentul regulament a făcut obiectul unei reexpedieri supuse aceluiași reguli și când o pierdere parțială sau o avariere este constatată după această reexpediere, există prezumția că ea s-a produs în cursul executării ultimului contract de transport, dacă transportul a rămas în paza operatorului de transport feroviar și a fost reexpediat în aceeași stare în care a sosit la stația de reexpediere.

(5) Clientul poate, fără a avea de făcut alte dovezi, să considere marfa ca fiind pierdută când ea nu a fost eliberată destinatarului sau ca fiind ținută la dispoziția sa în cele 30 de zile care urmează după împlinirea termenelor contractului de transport.

(6) Clientul primind plata despăgubirii pentru marfa pierdută, poate cere în scris să fie înștiințat fără întârziere, în cazul în care marfa este găsită în curs de un an de la plata despăgubirii. În cazul cererii, operatorul de transport feroviar eliberează o dovadă scrisă.

(7) În termen de 30 de zile de la primirea înștiințării, clientul poate pretinde să-i fie eliberată, la una dintre stațiile din parcurs, marfa pierdută. În acest caz, el trebuie să plătească tarifele aferente transportului de la stația de expediere și până la cea unde are loc eliberarea și să restituie despăgubirea primită, din care se vor scădea tarifele care au fost cuprinse în această despăgubire. Cu toate acestea, el păstrează drepturile sale la despăgubire pentru depășirea termenelor contractului de transport prevăzute la art. 63.

(8) În lipsa fie a cererii prevăzute la alin.(6), fie a instrucțiunilor date în termenul prevăzut la alin.(7) sau dacă marfa este regăsită după mai mult de un an de la data despăgubirii, operatorul de transport feroviar va dispune de marfă fie prin utilizarea în interesul propriu, fie prin valorificare conform dispozițiilor legale.

ARTICOLUL 63

Despăgubiri

(1) Operatorul de transport feroviar este obligat să plătească despăgubiri pentru pierderea totală sau parțială, avarierea mărfii sau depășirea termenului de executare a contractului de transport. Când se încasează tarife necuvenite, operatorul de transport feroviar este obligat să le restituie.

(2) În caz de pierdere totală sau parțială a mărfii, operatorul de transport feroviar trebuie să plătească, excluzând alte daune-interese, o despăgubire calculată după factură sau după prețul curent al mărfii, iar în lipsa acestora, după prețul mărfurilor de aceeași natură și calitate, la locul

și data la care marfa a fost primită la transport. Despăgubirea nu poate depăși valoarea pe kilogram brut de marfă lipsă, stabilită prin Normele uniforme. În afară de aceasta, operatorul de transport feroviar trebuie să restituie tariful de transport, taxele vamale și celelalte sume plătite de client cu ocazia transportului mărfii pierdute. (**Norme uniforme marfă 45**)

(3) De asemenea, operatorul de transport feroviar trebuie să plătească o despăgubire echivalentă cu avarierea mărfii, fără alte daune-interese. Suma se calculează aplicând la valoarea mărfii stabilite potrivit alin.(2) procentul de avariere constatat. Despăgubirea nu poate depăși:

a) dacă marfa este integral avariata, suma la care s-ar fi ajuns în caz de pierdere totală;

b) dacă numai o parte din marfă este avariata, suma la care s-ar fi ajuns în caz de pierdere a părții avariate. Operatorul de transport feroviar trebuie să restituie, în plus, în proporția determinată de procentul de avariere, tarifele prevăzute la alin.(2).

(4) În caz de depășire a termenului de executare a contractului de transport, operatorul de transport feroviar este obligat să plătească 2% din tariful de transport pentru fiecare zi de întârziere, fără ca suma totală să poată depăși jumătate din tariful de transport. Dacă se face dovada că a rezultat un prejudiciu din cauza întârzierii, se va plăti pentru acesta o despăgubire ce nu poate depăși tariful de transport. Despăgubirile pentru depășirea termenului de executare a contractului de transport nu se pot cumula cu cele care trebuie plătite în caz de pierdere totală sau parțială a mărfurilor. În caz de pierdere parțială, ele se vor plăti, dacă este cazul, numai pentru marfa nepierdută. Despăgubirile pentru depășirea termenului de executare a contractului de transport, în caz de avariere, se cumulează, dacă este cazul, cu despăgubirea prevăzută la alin.(3). Numai depășirea termenului total de executare a contractului de transport dă dreptul la despăgubire. Operatorul de transport feroviar poate să stabilească cu clienții săi, prin convenții, alte modalități de despăgubire pentru depășirea termenului de executare a contractului de transport.

(5) Operatorul de transport feroviar este supus decăderii din dreptul de a invoca limitele de responsabilitate prevăzute în prezentul articol, dacă s-a dovedit că prejudiciul a rezultat dintr-un fapt comis de acesta, cu intenția de a provoca un astfel de prejudiciu.

(6) În caz de declarare a interesului la eliberare, în afară de despăgubirile prevăzute în prezentul articol, se poate cere o despăgubire pentru paguba suplimentară dovedită până la concurența sumei declarate.

(7) Clientul poate cere dobânzi la despăgubire, calculate la nivelul stabilit prin tariful de transport feroviar, începând cu ziua înregistrării reclamației

administrative prevăzute la art. 65. Dacă clientul nu prezintă operatorului de transport feroviar, într-un termen convenabil care îi este fixat, documentele justificative necesare pentru lichidarea definitivă a reclamației, dobânzile nu curg între expirarea termenului fixat și prezentarea efectivă a documentelor.

Norme uniforme marfă 45

Valoarea maximă a despăgubirii plătite de operatorul de transport feroviar de marfă, în caz de pierdere totală sau parțială a mărfii, este de 70 lei / kg brut de marfă lipsă.

CAPITOLUL V

Reclamații administrative. Acțiuni. Prescripții

ARTICOLUL 64

Reclamații administrative

(1) În toate cazurile în care se aplică prezentul regulament, orice acțiune privind răspunderea, cu orice titlu ar fi, poate fi exercitată împotriva operatorului de transport feroviar numai în condițiile și în limitele prezentului regulament.

(2) Aceleași reglementări se aplică și pentru orice acțiune exercitată împotriva agenților și altor persoane pentru care operatorul de transport feroviar răspunde potrivit art. 3.

(3) Reclamațiile administrative rezultate din contractul de transport al mărfurilor sunt obligatorii și trebuie adresate operatorului de transport feroviar, în scris, în termen de 3 luni de la data încheierii contractului de transport conform art. 37 alin. (2). Reclamația se depune separat pentru fiecare expediție.

(4) Dreptul de a reclama aparține persoanei care are dreptul de a acționa operatorul de transport feroviar, conform prevederilor art. 66.

(5) În cazul expedițiilor de marfă, pentru despăgubiri privind pierderea sau avarierea, când reclamația este făcută de expeditor, acesta trebuie să prezinte duplicatul scrisorii de trăsură. Când este făcută de destinatar, acesta trebuie să prezinte unicatul scrisorii de trăsură.

(6) Reclamantul este obligat să depună, odată cu reclamația și exemplarul corespunzător al scrisorii de trăsură, și celelalte acte doveditoare, necesare pentru a justifica temeinicia reclamației, inclusiv cele de constatare a pagubei, în original sau în copii legalizate. Proba valorii, de regulă, se face cu factura de cumpărare. **(Norme uniforme marfă 46)**

(7) În momentul soluționării reclamației, operatorul de transport feroviar va cere să i se prezinte în original unicatul scrisorii de trăsură sau, după caz, duplicatul, pentru a menționa pe el modul în care s-a soluționat reclamația.

(8) Reclamațiile trebuie să fie motivate.

(9) În cazul restituirilor privind expedițiile de marfă, cel îndreptățit trebuie să anexeze la cererea sa de restituire scrisoarea de trăsură, alte documente susceptibile de a justifica temeinicia ei și, în special, justificarea și devizul cheltuielilor. Cel îndreptățit trebuie să anexeze la cererea sa de despăgubire pentru pierdere sau avariere toate documentele susceptibile de a justifica temeinicia ei și de a proba valoarea mărfii, în special cu factura de cumpărare, valabilă la data încheierii contractului de transport.

(10) Reclamațiile privind expedițiile de marfă, prezentate de alte persoane decât cele îndreptățite conform prevederilor art. 66, nu sunt luate în considerare decât dacă sunt însoțite de o împuternicire legalizată, prin care cel îndreptățit consimte ca suma de plată să fie vărsată reclamantului.

Norme uniforme marfă 46

La orice reclamație administrativă, trebuie să se anexeze următoarele acte:

- *exemplarul original al scrisorii de trăsură;*
- *procesul verbal de constatare, în cazul pierderii parțiale a mărfii;*
- *factura sau orice alt act prin care este posibilă determinarea valorii mărfii la data și locul prezentării ei la transport;*
- *orice alte documente care dovedesc temeinicia reclamației.*

ARTICOLUL 65

Persoanele care pot exercita dreptul la acțiune împotriva operatorului de transport feroviar

(1) Acțiunea juridică împotriva operatorului de transport feroviar, care se naște din contractul de transport, aparține persoanei care posedă scrisoarea de trăsură sau care, în lipsa acesteia, dovedește dreptul său în alt mod.

(2) Acțiunea de restituire a unei sume plătite în baza contractului de transport nu aparține decât celui care a efectuat această plată.

(3) Acțiunea referitoare la rambursele prevăzute de prezentul regulament aparține numai expeditorului.

(4) Celelalte acțiuni împotriva operatorului de transport feroviar, care derivă din contractul de transport, aparțin:

a) expeditorului, atât timp cât el are dreptul să modifice contractul de transport;

b) destinatarului, din momentul în care fie că a primit scrisoarea de trăsură, fie că și-a valorificat drepturile care îi aparțin.

(5) Pentru a exercita aceste acțiuni, expeditorul trebuie să prezinte duplicatul scrisorii de trăsură. În lipsa duplicatului, el nu poate acționa operatorul de transport feroviar decât dacă destinatarul l-a autorizat pentru aceasta sau dacă face dovada că destinatarul a refuzat marfa.

(6) Pentru a exercita acțiunile sale, destinatarul trebuie să prezinte scrisoarea de trăsură, dacă aceasta i-a fost predată.

ARTICOLUL 66

Operatorii de transport feroviar care pot fi acționați

(1) Acțiunea în justiție pentru restituirea unei sume plătite în temeiul contractului de transport poate fi exercitată împotriva operatorului de transport feroviar care a încasat această sumă sau împotriva celui în folosul căruia a fost încasată.

(2) Acțiunea în justiție referitoare la ramburs nu poate fi exercitată decât împotriva operatorului de transport feroviar de expediere.

(3) Celelalte acțiuni în justiție care izvorăsc din contractul de transport pot fi exercitate împotriva operatorului de transport feroviar de expediere, împotriva operatorului de transport feroviar de destinație sau împotriva operatorului de transport feroviar pe parcursul căruia s-a produs faptul care a dat naștere acțiunii. Operatorul de transport feroviar de destinație poate fi acționat în judecată chiar dacă nu a primit nici marfa, nici scrisoarea de trăsură.

(4) În situațiile prevăzute la alin.(3), dacă reclamantul are de ales între mai mulți operatori de transport feroviar, dreptul său de opțiune se stinge de îndată ce acțiunea a fost intentată împotriva unuia dintre aceștia.

(5) Acțiunea în justiție poate fi exercitată împotriva unui alt operator de transport în cazurile menționate la alin. (1) – (3), când aceasta este formulată în instanță, pe cale de cerere reconvențională sau de excepție, în legătură cu același contract de transport.

ARTICOLUL 67

Stingerea dreptului la acțiune împotriva operatorului de transport feroviar

(1) Acceptarea fără obiecțiuni a mărfii de către client stinge orice drept la acțiune izvorât din contractul de transport împotriva operatorului de transport feroviar, în caz de pierdere parțială, de avariere a mărfii sau de depășire a termenului de executare a contractului de transport.

(2) Dacă sunt obiecțiuni, dreptul la acțiune nu se stinge în următoarele cazuri:

a) în caz de pierderi parțiale sau de avariere a mărfii, dacă:

1. pierderea sau avarierea mărfii a fost constatată înainte ca cel îndreptățit să fi primit marfa, în conformitate cu art. 60;

2. constatarea care trebuia să fie făcută în conformitate cu art. 53 a fost omisă numai din culpa operatorului de transport feroviar;

b) în caz de reclamație pentru pagube neaparente a căror existență este constatată după primirea mărfii de către cel îndreptățit, dacă acesta:

1. cere constatarea în conformitate cu prevederile art. 53, de îndată ce a descoperit paguba și cel mai târziu în 5 zile de la acceptarea mărfii;

2. dovedește, în plus, că paguba s-a produs în intervalul dintre încheierea contractului de transport și eliberarea expediției;

c) în caz de depășire a termenului de executare a contractului de transport la expedițiile de marfă, dacă cel îndreptățit, în termen de 60 de zile de la data încheierii execuției acestui contract, și-a valorificat drepturile la unul dintre operatorii de transport feroviar indicați la art. 67 alin.3;

d) dacă se dovedește că paguba are drept cauză un dol sau o culpă gravă imputabilă operatorului de transport feroviar ori administratorului / gestionarului de infrastructură, după caz.

(3) Dacă marfa a fost reexpediată în conformitate cu art. 62 alin.1, acțiunile în caz de pierdere parțială sau de avariere izvorâte din unul dintre contractele de transport anterioare se sting, ca și când ar fi vorba de un singur contract.

ARTICOLUL 68

Prescripția dreptului acțiunii privind expedițiile de mărfuri

(1) Dreptul de acțiune izvorât din contractul de transport se prescrie în termen de un an.

(2) Cu toate acestea, prescripția este de 2 ani în ceea ce privește acțiunea:

a) pentru plata unui ramburs încasat de operatorul de transport feroviar de la destinatar;

b) pentru plata unui rest din prețul unei vânzări efectuate de operatorul de transport feroviar;

c) întemeiată pe o pagubă rezultată dintr-o acțiune sau dintr-o omisiune comisă fie cu intenția de a provoca o pagubă, fie având reprezentarea că ar putea rezulta o astfel de pagubă și acceptând producerea ei;

d) întemeiată pe unul dintre contractele de transport anterioare reexpedierii, în cazul prevăzut la art. 62 alin.1;

e) pentru recuperarea prețului de transport sau a unor părți din prețul de transport, precum și pentru restituirea unor sume încasate în plus de operatorul de transport feroviar.

(3) Prescripția curge pentru acțiunea:

a) în daune pentru pierderea totală, din a 30-a zi care urmează expirării termenului de executare a contractului de transport;

b) în daune pentru pierderea parțială, avariere a mărfii sau depășirea termenului de executare a contractului de transport, din ziua în care a avut loc eliberarea expediției;

c) în toate celelalte cazuri, din ziua în care dreptul poate fi exercitat.

Ziua indicată ca punct de începere a prescripției nu este cuprinsă în termen. Dacă un termen trebuie să ia sfârșit într-o sâmbătă, duminică sau într-o zi de sărbătoare legală, expirarea lui se prelungește până la prima zi lucrătoare care urmează.

(4) În caz de reclamație administrativă formulată în conformitate cu art. 65, adresată operatorului de transport feroviar, prescripția se suspendă până la soluționarea acesteia, dar nu mai mult de 3 luni de la data introducerii ei. În caz de acceptare parțială a reclamației, prescripția reîncepe să curgă pentru partea de reclamație care rămâne în litigiu. Dovada primirii reclamației sau a răspunsului, precum și cea a restituirii documentelor sunt în sarcina părților care invocă acest fapt. Reclamațiile ulterioare având același obiect nu suspendă prescripția.

(5) Acțiunea prescrisă nu mai poate fi exercitată nici chiar pe cale de cerere reconvențională sau de excepție.

CAPITOLUL VI

Raporturile dintre operatorii de transport feroviar

ARTICOLUL 69

Operatori de transport feroviar succesivi

(1) Doi sau mai mulți operatori de transport feroviar pot conveni să deruleze în condițiile prezentului regulament una și aceeași expediție sub același contract de transport.

(2) Operatorii de transport feroviar care derulează un contract de transport în condițiile specificate la alin.1 sunt denumiți *operatori de transport feroviar succesivi*.

(3) Modul de încheiere și derulare a contractului de transport se stabilește prin convenții încheiate între operatorii de transport feroviar succesivi.

ARTICOLUL 70

Decontul între operatorii de transport feroviar

(1) Când un transport care face obiectul unui contract de transport unic este efectuat de mai mulți operatori de transport feroviar succesivi, fiecare operator de transport feroviar, luând în sarcină expediția, participă la contractul de transport conform prevederilor din scrisoarea de trăsură și își asumă obligațiile care decurg din acestea. În acest caz, fiecare operator de transport feroviar succesiv răspunde pentru executarea transportului pe parcursul total până la eliberarea expediției.

(2) Oricare operator de transport feroviar succesiv care a încasat, fie la expediere, fie la destinație tarifele sau alte creanțe care rezultă din contractul de transport ori care ar fi trebuit să încaseze aceste tarife sau alte creanțe trebuie să plătească operatorilor de transport feroviar interesați partea care le revine. Modalitățile de plată sunt stabilite prin convenții încheiate între operatorii de transport feroviar.

ARTICOLUL 71

Dreptul la regres

(1) Operatorul de transport feroviar care a plătit o despăgubire în baza prezentului regulament are dreptul de regres împotriva operatorilor de transport feroviar succesivi care au participat la transport în conformitate cu următoarele prevederi:

a) operatorul de transport feroviar care a cauzat paguba este singurul răspunzător pentru aceasta;

b) atunci când paguba a fost cauzată de mai mulți operatori de transport feroviar succesivi, fiecare dintre ei răspunde pentru paguba pe care a cauzat-o; dacă diferențierea este imposibilă, despăgubirea este repartizată între ei, în conformitate cu prevederile lit. c);

c) dacă nu se poate dovedi care dintre operatorii de transport feroviar a cauzat paguba, despăgubirea este repartizată între toți operatorii de transport feroviar care au participat la transport, cu excepția celor care dovedesc că paguba nu a fost cauzată de ei. Repartiția este făcută proporțional cu partea lor din prețul prestației de transport.

(2) În caz de insolvabilitate a unuia dintre acești operatori de transport feroviar succesiv, partea care îi revine, conform alin. (1), lit. c) și nu este plătită de el este repartizată între toți ceilalți operatori de transport feroviar succesivi care au participat la transport, proporțional cu partea din prețul prestației de transport care revine fiecăruia dintre ei.

(3) Operatorii de transport feroviar pot conveni între ei prevederi care derogă de la prezentul articol.

ARTICOLUL 72

Procedura acțiunii în regres

(1) Valabilitatea plății efectuate de operatorul de transport feroviar care exercită una dintre acțiunile în regres prevăzute la art. 72 nu poate fi contestată de operatorul de transport feroviar împotriva căruia se exercită acțiunea în regres, când despăgubirea a fost stabilită de o autoritate judecătorească și când acestui ultim operator de transport feroviar i s-a dat posibilitatea să intervină în proces. Judecătorul sesizat cu acțiunea principală stabilește termenele acordate pentru înștiințare și pentru intervenție.

(2) Operatorul de transport feroviar care își exercită dreptul de regres împotriva tuturor operatorilor de transport feroviar cu care nu a căzut de acord trebuie să formuleze o singură cerere de chemare în judecată la una și aceeași instanță, sub sancțiunea de a-și pierde dreptul de regres împotriva acelor pe care nu i-a inclus în această cerere.

(3) Judecătorul trebuie să se pronunțe prin una și aceeași hotărâre asupra tuturor capetelor de cerere cu care este sesizat.

(4) Cererea de chemare în judecată poate fi introdusă la instanța de la sediul principal al oricărui dintre operatorii de transport feroviar sau de la sediul agențiilor ori sucursalelor acestuia.

TITLUL IV

TRANSPORTUL MESAGERIEI

ARTICOLUL 73

Condiții de transport

Transportul de mesagerie se supune prevederilor legale privind serviciile poștale.

ARTICOLUL 74

Transportul mesageriei

(1) Transportul mesageriei pe căile ferate române se face în vagoane speciale de către societăți comerciale care au în obiectul de activitate transportul mesageriei pe căile ferate române.

(2) Vagoanele speciale pentru transportul mesageriei se atașează la trenurile în circulație ale operatorilor de transport feroviar de marfă sau de călători.

(3) Atașarea vagoanelor la trenurile de călători se face pe bază de contract, încheiat între societatea comercială și operatorul de transport feroviar de călători.

(4) Prin Normele uniforme se vor stabili condițiile minimale de desfășurare a activității de mesagerie, obligațiile operatorilor de mesagerie și ale clienților.

ARTICOLUL 75

Limitarea răspunderii operatorului de transport feroviar

Se vor aplica, prin similitudine, prevederile privind limitarea răspunderii operatorului de transport feroviar de la transportul călătorilor și bagajelor sau, după caz, transportul mărfurilor, în raport cu situația în care vagonul special pentru transportul mesageriei se atașează la trenurile de călători sau, după caz, la trenurile de marfă.

TITLUL V

ALTE DISPOZIȚII

ARTICOLUL 76 Contravenții

Cuantumul contravențiilor săvârșite de persoanele fizice și juridice și prevăzute în prezentul regulament se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

ÎNȚELESUL TERMENILOR DIN REGULAMENT

- 1. Agent** - salariatul operatorului de transport feroviar sau al administratorului/gestionarului de infrastructură care execută operații în legătură cu transportul feroviar ori în legătură cu activitățile specifice administratorului/gestionarului de infrastructură.
- 2. Client** - persoana fizică sau juridică ce expediază sau primește marfa este parte la contractul de transport sau care aderă la acest contract.
- 3. Coletărie** - marfa pentru transportul căreia nu este necesară punerea unui vagon la dispoziția exclusivă a unui expeditor.
- 4. Deburs** - procedeul prin care expeditorul încasează contravaloarea mărfii transportate de la operatorul de transport feroviar care, la rândul său, are posibilitatea să încaseze suma respectivă de la destinatar în momentul eliberării mărfii.
- 5. Declararea interesului la eliberare** - modalitatea de angajare a răspunderii operatorului de transport feroviar, prin care expeditorul declară în scrisoarea de trăsură o anumită sumă, iar în caz de pierdere, avariere în parcurs sau de depășire a termenului de executare a contractului de transport, în afară de despăgubirile stabilite conform regulamentului, se poate cere o despăgubire pentru paguba suplimentară dovedită, până la concurența sumei declarate.
- 6. Destinatar** - persoana fizică sau juridică desemnată de expeditor în contractul de transport pentru a i se elibera expediția.
- 7. Expeditor** - persoana fizică sau juridică care a încheiat cu operatorul de transport feroviar contractul de transport și care este înscrisă ca atare în acesta.
- 7¹ Marfă** – produse și bunuri care se transportă pe calea ferată.
- 8. Mijloace de transport** - vagoanele și unitățile de transport intermodal.
- 9. Ramburs** - procedeul prin care expeditorul folosește serviciile operatorului de transport feroviar pentru încasarea de la destinatar a contravalorii mărfii transportate.
- 10. Rechizite** - mijloacele folosite pentru fixarea sau protejarea mărfurilor încărcate în vagoane, și anume: prelate, frânghii, grilaje, pene, lanțuri și altele similare.

11. *Tariful de transport feroviar* - reglementarea emisă de operatorul de transport feroviar care cuprinde tabele tarifare, dispoziții tarifare și condițiile de aplicare a acestora, distanțe tarifare și, după caz, clasificarea mărfurilor.

11¹ *Tarif suplimentar* – tarif perceput pentru situațiile în care mențiunile făcute de client, în condițiile prezentului regulament, nu sunt conforme cu realitatea, iar operatorul de transport feroviar probează acest fapt.

12. *Unitate de transport intermodal* - containerele, cutiile mobile și semiremorcile care sunt folosite pentru transportul intermodal.

13. *Vagon complet* - vagonul încărcat cu marfă de către un singur expeditor, într-o singură stație de expediere, pentru un singur destinatar dintr-o singură stație de destinație.

NORME UNIFORME **pentru transportul mărfurilor perisabile**

Art. 1. Prin prezentele norme se reglementează modul de primire la transport al mărfurilor perisabile pe calea ferată.

Art. 2. Sunt considerate mărfuri perisabile și li se aplică prezentele prevederi următoarele mărfuri:

- a) fructele proaspete de orice fel;
- b) legumele și zarzavaturile proaspete de orice fel;
- c) cartofii timpurii, predați până la data de 31 august a anului respectiv;
- d) carnea și organele de animale în stare proaspătă, zvântată, refrigerată sau congelată;
- e) mezelurile;
- f) păsările tăiate;
- g) vânatul;
- h) laptele și produsele lactate, cu excepția brânzeturilor sărate și a cașcavalului;
- i) peștele proaspăt și congelat;
- j) icrele proaspete;
- k) racii;
- l) melcii;
- m) ouăle;
- n) berea;
- o) margarina;
- p) drojdia de bere;
- q) plantele vii;
- r) gheața.

Art. 3. (1) Transportul mărfurilor perisabile se efectuează în condiții care să asigure integritatea lor cantitativă și calitativă. Aceste expediții se pot primi la transport, pe baza unei convenții încheiate de operatorul de transport feroviar cu clientul în acest sens.

(2) Expeditorul este obligat să prezinte la transport mărfurile perisabile în bune condiții de calitate, ambalate corespunzător naturii fiecărei mărfi, și să efectueze încărcarea potrivit normelor tehnice, astfel ca mărfurile să nu sufere pierderi calitative în timpul transportului.

(3) Operatorul de transport feroviar va primi mărfurile perisabile spre expediere, la termenele și la orele stabilite și va executa transportul în condițiile și în termenele convenite cu clientul, pentru a evita deprecierea sau alterarea mărfurilor.

Art. 4. (1) Mărfurile perisabile se pot expedia cu trenuri de marfă sau trenuri de călători, ca:

- a) expediții de vagoane;
- b) expediții de coletărie;
- c) expediții de mesagerie.

(2) Mărfurile perisabile admise la transport, pe fel de expediție, se stabilesc de operatorul de transport feroviar și se publică în tarifele acestuia.

Art. 5. Pentru identificarea cu ușurință a expedițiilor de mărfuri perisabile față de celelalte transporturi, expeditorul trebuie să aplice pe fiecare colet și pe fiecare vagon eticheta „MĂRFURI PERISABILE”, conform modelului **nr. 3 din anexa nr. 6.1 la Normele uniforme marfă**. De asemenea, va înscrie în rubrica „Mențiuni ale expeditorului” din scrisoarea de trăsură, cu culoare roșie, mențiunea „Marfă perisabilă”.

Art. 6. (1) Expedițiile de coletărie de mărfuri perisabile se iau în primire la orele stabilite de operatorul de transport feroviar, cu cel puțin 2 ore înainte de plecarea trenului. Trenurile cu care se pot expedia expedițiile de coletărie se convin de operatorul de transport feroviar cu clientul.

(2) Trenurile cu care se pot expedia expedițiile de mesagerie se convin de societățile care au în obiectul de activitate efectuarea de transporturi de mesagerie.

Art. 7. Mărfurile perisabile, supuse dispozițiilor de ordin sanitar, fitosanitar și altele asemănătoare, se admit la transport numai dacă sunt însoțite de certificatele emise de organele în drept, potrivit legislației în vigoare, menționate de expeditor în scrisoarea de trăsură în rubrica „Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții”.

Art. 8. Destinatarul este obligat să ridice, respectiv să descarce expedițiile de mărfuri perisabile fără întârziere. În cazul în care mărfurile perisabile nu sunt ridicate de destinatar în termenul convenit cu operatorul de transport feroviar, acesta din urmă poate proceda la vânzarea mărfii în conformitate cu prevederile legale.

NORME UNIFORME **pentru transportul vietăților**

Art. 1. Vietățile care se transportă pe calea ferată sunt:

- a) animale vii;
- b) păsări vii;
- c) pești vii;
- d) albinele vii;
- e) alte mărfuri stabilite de operatorul de transport feroviar și publicate în tariful acestuia.

Art. 2. (1) Transportul vietăților pe calea ferată se efectuează în condiții care să evite îmbolnăvirea sau moartea acestora. Aceste expediții se pot primi la transport, pe baza unei convenții încheiate de operatorul de transport feroviar cu clientul în acest sens.

(2) Expedițiile de vietăți se pot transporta cu trenuri de marfă sau trenuri de călători, ca:

- a) expediții de vagoane;
- b) expediții de coletărie;
- c) expediții de mesagerie.

(3) Expedițiile de vietăți admise la transport se stabilesc de operatorul de transport feroviar și se publică în tarifele acestuia.

Art. 3. Expedițiile de vietăți supuse dispozițiilor de ordin sanitar, fitosanitar și altele asemănătoare, se admit la transport numai dacă sunt însoțite de certificatele emise de organele în drept, potrivit legislației în vigoare, menționate de expeditor în scrisoarea de trăsură în rubrica „Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții”.

Art. 4. Predarea expedițiilor de vagoane încărcate cu vietăți se efectuează numai la lumina zilei, care se consideră astfel:

- a) în perioada 22 martie - 21 septembrie, între orele 6,00 și 20,00;
- b) în perioada 22 septembrie - 21 martie, între orele 8,00 și 17,00.

Art. 5. La îmbarcare, expeditorul trebuie să asigure hrana și apa necesare animalelor pe toată durata transportului.

Art. 6. Îmbarcarea-debarcarea vietăților se va face în prezența medicului veterinar. În scrisoarea de trăsură expeditorul va menționa în rubrica „Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții”, sub semnătură și ștampilă, numărul fiecărui certificat sanitar eliberat, faptul că el și medicul veterinar

au asistat la îmbarcarea-debarcarea vietăților și că au fost respectate condițiile sanitar-veterinare.

Art. 7. Expedițiile de vietăți vor fi însoțite de personalul special al expeditorului, pe cheltuiala sa.

Însoțirea nu este necesară pentru animalele vii mici, predate la transport ambalate ca expediții de mesagerie.

Art. 8. Operatorul de transport feroviar va executa transportul de vietăți în condițiile și la termenele convenite cu clientul.

Art. 9. Pentru identificarea cu ușurință a expedițiilor de vietăți, expeditorul trebuie să înscrie cu culoare roșie în rubrica „Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții” din scrisoarea de trăsură, mențiunea „Atenție, vietăți!”.

Art. 10. (1) Pe durata transportului, însoțitorilor le sunt opozabile prevederile din legislația sanitar-veterinară în vigoare, având obligația de a respecta și normele de protecția muncii și PSI în vigoare pentru transportul feroviar. Stația de expediere va emite expeditorului, pentru fiecare însoțitor, o legitimație de însoțitor, prevăzută în **anexa nr. 8**, completată.

(2) Dacă în timpul transportului intervine îmbolnăvirea sau decesul vietăților, însoțitorii au obligația să anunțe despre aceasta șeful stației din prima stație unde trenul are oprire și expeditorul, pentru a se dispune măsurile de intervenție corespunzătoare.

Art. 11. Debarcarea vietăților în stația de destinație se va face, în mod obligatoriu, în prezența medicului veterinar. După debarcare, însoțitorii au obligația de a aduna gunoiul din vagon și de a închide ușile vagonului. Vagoanele descărcate vor fi îndrumate la stațiile de spălare pentru curățare și dezinfectare, pe cheltuiala destinatarului.

LISTA MĂRFURILOR
care, prin natura lor, pot infecta sau infesta vagonul

Denumirea mărfii	Codul NHM
a) Animale vii	0101 – 0106
b) Carne și organe comestibile	0201 – 0210
c) Pești și crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice	0301 – 0307
d) Alte produse de origine animală	0401 – 0410, 0502 0504 – 0507, 0510 - 0511
e) Cereale	(1001 – 1007) *)
f) Seminte și fructe oleaginoase; seminte și fructe diverse; plante industriale sau medicinale; paie și furaje	(1201 – 1207, 1214) *)
g) Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală; produse ale disocierii lor; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală	1501 – 1502, 1504 – 1506, 1516, 1522
h) Preparate din carne, din pește sau din crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatice	1601 – 1605
i) Reziduuri și deșeuri ale industriei alimentare; alimente preparate pentru animale	(2302, 2303, 2304 – 2306, 2308, 2309) *)
j) Hormoni	2937
k) Compuși pentru produse farmaceutice	3002
l) Îngrășăminte	3101
m) Piei brute, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea; articole din intestine de animale (altele decât cele de la viermii de mătase)	4101 – 4106, 4206
n) Lână, păr fin sau grosier de animale; fire și țesături din păr	5103, 5305
o) Alte mărfuri:	
- perle naturale;	7101
- fildeș, carapace de broască țestoasă etc.;	9601
- colecții și specimene pentru colecții de zoologie, de botanică, de mineralogie, de anatomie;	9705
- efecte de strămutare;	9901
- cadavre umane;	9911

*) Spălarea și dezinfecția nu este obligatorie pentru vagoanele specializate care au transportat mărfuri din categoria celor marcate cu asterisc *) , dacă după descărcarea mărfurilor se face dovada prin certificate emise de organele abilitate că marfa nu este infestată.

LISTA MĂRFURILOR
care murdăresc vagoanele, făcându-le improprii pentru
transportul altor mărfuri fără o spălare prealabilă

Denumirea mărfii	Codul NHM
a) Animale vii	0101 – 0106
b) Carne și organe comestibile	(0201 – 0210) *)
c) Pești și crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice	0301, (0302 – 0307) *)
d) Alte produse de origine animală	(0401 – 0410) *) (0510, 0511) *)
e) Plante, legume, fructe, produse vegetale	(0601 – 0910 1101 – 1404) *)
f) Cereale	(1001 – 1007) *)
g) Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală; produse ale disocierii lor; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală	(1501 – 1516, 1522) *)
h) Zaharuri, lactoză, melasă rezultată din extracția sau rafinarea zahărului	(1702, 1703, 2308) *)
i) Sare, var, ciment	(2501, 2522, 2523) *)
j) Praf de coacă	2704
k) Combustibili minerali, uleiuri minerale și produse rezultate din distilarea acestora; materiale bituminoase; ceară minerală	(2706, 2707, 2709, 2711 – 2715, 2722 – 2749) *)
l) Negru de fum, sodă caustică, sulfați etc.	(2803, 2815, 2833) *)
m) Îngrășăminte	(3101, 3102 – 3105) *)
n) Produse diverse ale industriei chimice	(3214, 3808, 3816, 3824, 3825) *)
o) Praf de piatră naturală	6802 *)

*) Spălarea nu este obligatorie pentru vagoanele care au transportat mărfuri din categoria celor marcate cu asterisc *) , dacă după descărcarea mărfurilor se constată că :

a) mărfurile au fost prezentate la transport în ambalaje care împiedică răspândirea lor în vagon,

b) vagoanele au fost căptușite cu folii de plastic, hârtie sau altele similare care nu au permis murdărirea vagonului din cauza deteriorării ambalajelor,

c) marfa a fost încărcată într-un vagon specializat, care nu a fost murdărit în timpul transportului de către această marfă.

NORME UNIFORME
pentru completarea scrisorii de trăsură pentru traficul intern

Art. 1. Scrisoarea de trăsură se folosește în traficul intern, ca document de transport pentru:

- expedițiile de vagoane complete - încărcate într-un singur vagon sau grup de vagoane - și unități de transport intermodal – UTI cum sunt containere mari, cutii mobile, high-cube, containere mari pliabile, semiremorci rutiere;
- transporturi regie;
- expediții de coletărie.

Art. 2. Scrisoarea de trăsură în trafic intern este de două feluri :

- scrisoare de trăsură pentru vagon;
- scrisoare de trăsură pentru grupuri de vagoane.

Art. 3. Scrisoarea de trăsură în trafic intern este formată din 6 file, numerotate astfel :

Fila		Destinația filei
Nr.	Denumire	
1	Exemplarul de serviciu	Transportator de la destinație
1a	Exemplar plată centralizată	Transportator de la destinație
2	Copie	Transportator de la expediere
3	Aviz și adevărire de primire	Transportator de la destinație
4	Duplicat	Expeditor
5	Unicat	Destinatar

Art. 4. Expeditorul completează căsuțele din partea încadrată cu linii negre groase, iar transportatorul completează partea neîncadrată cu linii negre groase.

4.1. Datele din căsuțele scrisorii de trăsură trebuie să fie înscrise în limba română, clar, citeț și corect, cu litere de tipar, care nu se pot șterge și numai în rubrica rezervată fiecăreia.

În căsuțele în care sunt marcate câmpuri pentru înscrierea cifrelor - de exemplu: codul, masa, numărul vagonului, poziția de trafic și altele similare - se înscrie câte o cifră în fiecare câmp.

Datele se înscriu prin dactilografiere, tipărire la imprimantă, ștampilare sau manuală, utilizându-se pix cu pastă neagră sau albastră.

În datele înscrise de expeditor nu se admit corecturi sau ștersături. Datele înscrise pot fi modificate de transportator. Pentru modificările făcute, atunci când acestea sunt admise prin reglementări, agentul transportatorului aplică ștampila cu data a stației și semnează.

4.2. La completarea căsuțelor scrisorii de trăsură, expeditorul și transportatorul vor respecta prevederile din tabelul de mai jos :

Denumirea căsuței sau amplasarea	Statutul indicației	Informațiile care se înscriu în căsuță	Observații
A. Scrisoarea de trăsură pentru vagon (față)			
Prima căsuță de sus din partea stângă a formularului scrisoare de trăsură pentru vagon	O	Denumirea agentului economic - transportator, casă de expediție, etc. - prin grija căruia se tipărește scrisoarea de trăsură.	Ex. „SNTFM CFR Marfă” – S.A.
A.1. Date care se completează de expeditor			
Stația de destinație	O	<p>- Se înscrie denumirea stației de destinație conform Indicatorului Kilometric CFR și codul acesteia. Stația de destinație se înscrie cu majuscule, cu denumirea completă, fără prescurtări. În această căsuță trebuie să fie înscrisă o singură stație de destinație.</p> <p>- Destinatar: Nume, adresa poștală completă fără prescurtări.</p> <p>Se completează toate datele din formular, inclusiv numărul blocului, scara, etajul, apartamentul, numărul de telefon, numărul de fax sau adresa de e-mail, numărul contului bancar, codul fiscal și codul SIRUES. Destinatarul poate fi o singură persoană fizică sau juridică.</p>	
Expeditor	O	<p>- Expeditor: Nume, adresă poștală, număr de telefon, număr de fax, nr. cont bancar;</p> <p>- Cod fiscal;</p> <p>- Cod SIRUES;</p> <p>- Data predării - primirii mărfii;</p> <p>- Semnătura agentului expeditorului.</p>	

Cod poziție program / nr. comandă	F		După caz, se completează cu numărul comenzii sau cu numărul poziției din programul de transport
Ambalaj	F	<p>Subrubricile acestei căsuțe se completează astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - În coloana „Nr. buc.” se completează numărul de bucăți de ambalaj din același tip; - În coloana „FELUL” se completează felul ambalajului - saci, baloturi, cutii, lăzi, butoaie, legături, stelaje, containere și altele similare. Se înscrie de asemenea, numărul de boxpalete sau palete utilizate la încărcarea mărfii care fac parte din expediția respectivă, evitându-se denumirea generică de colet. - În coloana “Cod” se înscrie codul ambalajelor în conformitate cu “Lista codurilor de ambalaj”, din anexa nr. 5.1. <p>Pentru mărfurile paletizate, în coloana “Nr. buc.” se înscrie numărul paletelor sau al boxpaletelor predate la transport și codul tipului de ambalaj, care este:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pentru paletele, în regim de schimb: 72 • pentru boxpaletele, în regim de schimb: 92 • pentru paletele, în regim de restituire: 74 • pentru boxpaletele, în regim de restituire: 94. 	
Denumirea mărfii	O	<p>Denumirea mărfii se completează în felul următor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cu denumirea prevăzută în „Nomenclatura mărfurilor”; - cu denumirea din RID – Apendicele C la COTIF, în cazul mărfurilor periculoase; - cu denumirea uzuală din comerț, în cazul în care 	-

		<p>completarea nu se face cu denumirea prevăzută în „Nomenclatura mărfurilor”.</p> <p>În cazul în care spațiul rubricii nu este suficient pentru declararea tuturor mărfurilor care compun expediția, aceasta se face pe o listă specificativă. În acest caz, în căsuța „Denumirea mărfii” din scrisoarea de trăsură expeditorul înscrie mențiunea “Mărfuri diferite conform listei specificative anexate”;</p> <p>La expedițiile de mărfuri la care se folosesc materiale de protecție contra căldurii sau frigului - gheață, paie sau alte materiale asemănătoare - expeditorul trebuie să declare separat mărfurile și separat materialele de protecție utilizate.</p> <p>Dacă la expedițiile de vagoane se folosesc rechizite de încărcare - prelate, mușamale, obloane particulare, stănoage -, sub denumirea mărfurilor trebuie să se înscrie denumirea rechizitelor sau a dispozitivelor de asigurare utilizate.</p> <p>În cazul utilizării containerelor, cu excepția containerelor mari, se vor menționa numerele de identificare ale acestora și inițialele transportatorului care le are în proprietate sau mențiunea “Particular” și, eventual, marcajul, numărul de identificare, pentru cele care sunt proprietatea agenților economici;</p> <p>În cazul în care înscrierea mărfurilor în rubricile “Nr. buc.”, “FELUL”, “Denumirea mărfii”, “Masa stabilită de expeditor”, rămân rânduri libere, acestea trebuie anulate de expeditor.</p>	
--	--	---	--

<p>Masa stabilită de expeditor (kg)</p>	<p>○</p>	<p>În această căsuță se înscrie masa netă a mărfii, în kg, conținute de fiecare ambalaj, care se prezintă la transport, stabilită de expeditor.</p> <p>Masa stabilită de expeditor se completează în felul următor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • masa expediției este masa brută a mărfurilor, coletelor încărcate în stare ambalată în vagon, respectiv masa netă a mărfurilor încărcate în vagon în stare neambalată - vrac. <p>În cazul în care expediția este formată din mai multe feluri de marfă, se va declara masa fiecărui fel de marfă;</p> <ul style="list-style-type: none"> • în cazul în care în vagon se expediază materialele de protecție contra frigului, căldurii, accesorii de încărcare, fixare și altele asemănătoare care aparțin expeditorului, acesta trebuie să declare dacă a inclus în masa mărfii și masa materialelor respective; • în cazul utilizării unităților de transport intermodal – UTI cum sunt containere mari, semiremorci, high-cube, cutii mobile, se declară masa proprie a UTI folosite, indiferent dacă sunt proprietatea unui transportator sau sunt particulare. • masele stabilite de expeditor în scrisoarea de trăsură trebuie să corespundă cu cele cuprinse în actele de livrare anexate la scrisoarea de trăsură care se însumează, iar masa totală rezultată se 	
--	----------	--	--

		<p>Înscrie pe ultimul rând al rubricii al acestei căsuțe. Dacă pentru declararea mărfurilor se utilizează o listă specificativă, masa totală menționată în lista specificativă trebuie să corespundă cu masa din scrisoarea de trăsură.</p>	
<p>Mențiuni de francare Societate plătitoare</p>	O	<p>Mențiunile de francare care se înscriu sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Francat”, când tarifele sunt plătite de expeditor, - „Transmis”, când tarifele sunt plătite de destinatar, - „Plată centralizată”, când pentru plata tarifelor este încheiat un contract de plată centralizată. Societatea plătitoare este clientul cu care transportatorul încheie un contract de plată centralizată. 	
<p>Cod fiscal</p>		Codul fiscal al ...	
<p><u>Vagon / container</u> Număr</p>	O	<ul style="list-style-type: none"> - Se taie cu o linie cuvântul care nu corespunde mijlocului de transport folosit de exemplu în cazul folosirii vagonului, se taie cuvântul “container”, iar în cazul folosirii containerului, se taie cuvântul “vagon”. - numărul se completează prin înscrierea tuturor cifrelor care formează numărul mijlocului de transport - vagon sau container. 	
<p>Seria</p>	F	<p>Se înscrie seria șablonată pe vagon sau pe containerul mare, cu respectarea caracterului literei - majuscule sau litere mici - și a poziției acestora.</p> <p>Pentru vagoanele de cale largă se va indica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - litera A pentru vagoanele acoperite, 	

		- litera D pentru vagoanele descoperite, - litera Z pentru cisterne.	
Tonaj	F	Se completează cu cifrele șablonate pe vagon sau pe containerul mare, care reprezintă limita de încărcare, în tone, a mijlocului de transport respectiv.	
Volum (m³)	F	Se completează cu cifrele șablonate pe vagon sau pe containerul mare, care reprezintă volumul, în metri cubi, ai mijlocului de transport respectiv.	
Suprafață (m²)	F	Se completează cu cifrele șablonate pe cutia vagonului sau a containerului mare, care reprezintă suprafața, în metri pătrați, a mijlocului de transport respectiv.	
Lungime (ml)	F	Se completează cu cifrele șablonate pe cutia vagonului, în metri, în cazul în care lungimea vagonului este șablonată pe acesta.	
Nr. osii	O	Se completează cu numărul de osii ale vagonului.	
Tara înscrisă (kg)	O	Se completează cu cifrele șablonate pe vagon sau pe containerul mare, care reprezintă tara, în kilograme, a mijlocului de transport respectiv.	
Numărul și seria sigiliilor aplicate de expeditor	O	Se completează cu: - câtimea – numărul - de sigilii aplicate; - seria sigiliilor aplicate de expeditor; - însemnele expeditorului înscrise pe sigiliu.	
Nr. accept portuar	F	Se înscrie numărul acceptului de primire a expediției de către stația care deservește portul de destinație.	
Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții	C	Se completează cu declarațiile expeditorului legate de transportator, de exemplu:	

		<ul style="list-style-type: none"> - numărul și felul documentelor însoțitoare anexate de expeditor la scrisoarea de trăsură; - semnele și marcajele aplicate pe încărcătura vagoanelor descoperite; - mijloacele de protecție – prelatele - folosite la protejarea mărfii - se va indica numărul inscripționat pe prelată și proprietarul acestora; - modul de stabilire a masei mărfii, tipul de cântar folosit, metoda de cântărire, precum și al doilea element de determinare cantității mărfii; - numele celui care a stabilit cantitatea de marfă; - orice alte mențiuni prevăzute sau admise de Regulamentul de transport, convenții și tarife cu privire la transportul în cauză care pot fi utile transportatorului. 	
Masa totală stabilită de expeditor	<input type="radio"/>	Se completează cu masa totală a mărfii stabilită de expeditor conform indicațiilor de la căsuța „Masa stabilită de expeditor (kg)”.	
A.2. Date care se completează de transportator			
Scrisoare de trăsură pentru vagon	<input type="radio"/>	<p>În această căsuță se bifează una din cele 3 căsuțe care definesc tipul transportului: vagon complet, regie sau coletărie.</p> <p>Căsuța conține și elementele de identificare ale documentului de transport:</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - seria; - numărul - este pretipărit de tipografie; - numărul filei și denumirea ei, adică: 1 - Exemplar de serviciu, 1a - Exemplar plată centralizată, 2 – Copie, 3 - Aviz și adevărire de primire, 4 - Duplicat, 5 - Unicat. 	
Stația de expediere	○	Se completează denumirea și codul stației de expediere, conform Indicatorului kilometric CFR.	
Stația de destinație - Cod	○	Se completează codul stației de destinație, conform Indicatorului kilometric CFR.	
Masa tarifară (kg)	○	Se completează cu valoarea masei pe baza căreia se stabilesc tarifele de transport. Stabilirea acestei valori se face, după caz, pe baza datelor înscrise în căsuța „Masa stabilită de expeditor (kg)”, respectiv pe baza masei determinate de operatorul de transport feroviar, atunci când acesta a efectuat cântărirea.	
Poziția tarifară	○	<p>Se completează, pentru fiecare rând din căsuța „Denumirea mărfii”, poziția tarifară a mărfii, conform „Nomenclurii mărfurilor”.</p> <p>Dacă în mijlocul de transport sunt încărcate mărfuri cu poziții tarifare diferite, în această căsuță se înscrie poziția tarifară pentru fiecare marfă.</p>	
Nr. clasă sau denumire tarif	○	Se completează, după caz, numărul clasei în care se încadrează marfa conform tarifului aplicat, respectiv denumirea tarifului aplicat la stabilirea tarifelor.	

Tarif lei / tonă lei / osie km	O	Se completează valoarea tarifului unitar care se aplică transportului, care poate fi exprimat în: - lei/tonă, respectiv - lei/osie km.	
Distanța (km)	O	Se completează cu valoarea distanței dintre stația de expediere și stația de destinație, conform Indicatorului kilometric CFR. Atunci când de la stația de expediere și până la stația de destinație, din motive neimputabile transportatorului, se utilizează o rută a cărei distanță este mai mare decât cea din Indicatorul kilometric CFR, în această căsuță se înscrie distanța efectiv parcursă de expediție.	
Tarife de încasat - transport - accesorii la expediere *)	O	Se completează cu valoarea tarifelor de transport și/sau accesorii care se încasează în stația de expediere. Pentru tarifele accesorii se va înscrie cu majuscule felul tarifului. Ex.: - M = tarif de manevră; - A = tarif de avizare; - T = tarif de transbordare; - TOU = tarif orar de utilizare; - C = tarif de cântărire,	
Total	O	Se completează cu totalul tarifelor de transport și accesorii care se încasează: - în stația de expediere – primul rând; - în stația de destinație – al doilea rând.	

Cod tratări speciale	F	Vezi anexa 5.2	
Cod tehnologie de transport	F	Vezi anexa 5.3	
Cod trafic	F	Vezi anexa 5.4	
Poziție de trafic	O	Se completează cu numărul poziției de trafic, cu care a fost înregistrată expediția în contul de expediție.	
Tara (kg) constatată	O	Se completează cu tara, în kilograme, constatată de transportator, ca urmare a verificărilor efectuate.	
Cod - Fel vag - Cont.	O	Vezi anexa 5.5	
Masa maximă admisă - Pe osie - Pe ml.	O	Se completează cu valoarea masei maxime a încărcăturii, admise pe întreg itinerariul, șablonată pe vagon.	
Numărul și seria sigiliilor aplicate de transportator	O	Se completează cu câtimea – numărul - și seria sigiliilor aplicate de transportator.	
Primit	O	În această casuță semnează agentul transportatorului, după efectuarea verificărilor făcute la vagon și documente. Semnătura certifică faptul că expediția a fost luată în primire.	
Încărcat de expeditor pe linia ...	F	Se completează cu denumirea proprietarului liniei feroviare industriale pe care se află frontul de încărcare a mijlocului de transport luat în primire de agentul transportatorului.	
Mențiuni ale transportatorului	C	Se completează cu declarații ale transportatorului în legătură cu expediția. De exemplu: numărul autorizației de încărcare, coduri utilizate de transportator, etc.	

Cotă TVA ... % Suma (lei)	<input type="radio"/>	Atunci când tarifele sunt plătite de expeditor, această căsuță se completează cu: - cota TVA aplicată; - valoarea, în lei, aferentă cotei TVA aplicată sumei totale încasate la expediere - tarife de transport și tarife accesorii.	
Încasat la expediere (lei)	<input type="radio"/>	Atunci când tarifele sunt plătite de expeditor, această căsuță se completează, în cifre și litere, cu valoarea sumei totale care include tarifele de transport și tarifele accesorii, care cad în sarcina expeditorului.	
Ștampila cu DATA sau ACHITAT a casei stației de expediere	<input type="radio"/>	Dacă în căsuța „Încasat la expediere (lei)” sunt înscrise tarife care se plătesc de expeditor, se aplică ștampila „ACHITAT” a casei stației de expediere. Dacă tarifele se încasează printr-un contract de plată centralizată sau sunt transmise în sarcina destinatarului se aplică ștampila cu „DATA” a casei stației de expediere.	
Ștampila cu DATA sosirii la stația de destinație	<input type="radio"/>	Agentul transportatorului aplică ștampila cu data și ora sosirii trenului, cu expediția, la stația de destinație.	
Poziția de sosire	<input type="radio"/>	Agentul transportatorului înscrie numărul din coloana „Expediere (Nr. ST) / Sosire (PS)” cu care expediția a fost înregistrată în „Registrul veghetor” al stației de destinație.	
Tarife de încasat - transport - accesorii la destinație *)	<input type="radio"/>	Se completează cu valoarea tarifelor de transport și/sau accesorii care se încasează în stația de destinație. Pentru tarifele accesorii se va înscrie cu majuscule felul tarifului. Ex.: - M = tarif de manevră;	

		<ul style="list-style-type: none"> - A = tarif de avizare; - T = tarif de transbordare; - TOU = tarif orar de utilizare; - C = tarif de cântărire, 	
Încasat la destinație (lei)	○	Atunci când tarifele sunt plătite de expeditor, această căsuță se completează, în cifre și litere, cu valoarea sumei totale care include tarifele de transport și tarifele accesorii care cad în sarcina destinatarului.	
Cotă TVA ... % Suma (lei)	○	Atunci când tarifele sunt plătite de destinatar, această căsuță se completează cu: <ul style="list-style-type: none"> - cota TVA aplicată; - valoarea, în lei, aferentă cotei TVA aplicată sumei totale încasate la destinație - tarife de transport și tarife accesorii. 	
Ștampila cu DATA eliberării sau ACHITAT a casei stației de destinație	○	<p>Dacă în căsuța „Încasat la destinație (lei)” sunt înscrise tarife care se plătesc de expeditor, se aplică ștampila „ACHITAT” a casei stației de destinație.</p> <p>Dacă tarifele se încasează printr-un contract de plată centralizată se aplică ștampila cu „DATA” a casei stației de destinație.</p>	
Masa stabilită de transportator (kg) Bruto / Tara / Neto Ștampila Data, Semnătura	○	<p>Transportatorul completează datele constatate cu ocazia cântăririi - bruto, tara, neto -, atunci când efectuează cântărirea, ca urmare a solicitării expeditorului sau în alte situații determinate de cerințele de transport.</p> <p>Agentul transportatorului înscrie data la care a efectuat cântărirea, semnează și aplică ștampila de cântar.</p>	

Fila 3 – tratare	Suplimentar față de căsuțele prezentate mai sus, pe fila 3 - Aviz și adevărire de primire, adresată transportatorului de la destinație, sunt prevăzute următoarele căsuțe:		
(față) Avizat destinatarul la data ... ora ...	○	În această căsuță, agentul transportatorului care avizează sosirea expediției la destinație, completează data, în formatul ziua, luna, anul și ora avizării sosirii expediției în stație. Această dată trebuie să corespundă cu data avizării, înscrisă în registrul veghetor.	
(față) Primit expediția fără obiecții / urme de violare	○	<p>În această căsuță, destinatarul semnează pentru primirea expediției fără obiecții sau pentru primirea expediției cu obiecții - urme de violare -, anulând cu o linie cuvintele care nu corespund. Exemplu: Pentru o expediție primită fără urme de violare se taie cu o linie cuvintele „urme violare”, iar pentru o expediție primită cu urme de violare se taie cu o linie cuvintele „fără obiecții”.</p> <p>Destinatarul înscrie data luării în primire a transportului, în formatul ziua, luna, anul, datele de identitate ale agentului destinatarului și semnătura acestuia.</p> <p>Data trebuie să corespundă cu data din documentul cu care s-a realizat predarea – primirea expedițiilor de vagoane.</p>	
(verso) LOC PENTRU APLICAREA ȘTAMPILELOR DE TRANZIT	○	În căsuțele aferente se aplică ștampila „TRANZIT” a stațiilor în care vagonul a staționat în vederea prelucrării trenului în componerea căruia s-a aflat sau a verificării expediției.	

<p>(verso) Sigilii sau alte încuietori aplicate sau ridicate</p>	<p>O</p>	<p>În situațiile când la vagoanele cu urme de violare, constatate în parcurs sau la destinație care necesită verificarea conținutului, agentul transportatorului ridică sigiliile de pe vagon și în locul lor aplică sigiliile proprii.</p> <p>Ridicarea de pe mijlocul de transport a sigiliilor existente și aplicarea noilor sigilii în parcurs se menționează pe verso-ul exemplarului 3 al scrisorii de trăsură - aviz și adevărire de primire.</p> <p>În căsuțele aferente se completează corespunzător datele cerute de formular: aplicat/ridicat, felul, număr bucăți, numărul și seria, data, motivul schimbării sigiliului sau a altor încuietori.</p> <p>Agentul transportatorului din fiecare stație unde s-au efectuat ridicări/aplicări de sigilii semnează și aplică ștampila dreptunghiulară a stației.</p>	
<p>Înscrieri ale transportatorului făcute în afara chenarului scrisorii de trăsură Grupa ... Ruta ... Nr. tren ... Din ... Nr. crt. cont eliberare</p>	<p>F</p>	<p>A se vedea reglementările proprii ale operatorului de transport feroviar.</p>	

Scrisoare de trăsură pentru grupuri de vagoane

Scrisoarea de trăsură pentru grupuri de vagoane este similară scrisorii de trăsură pentru vagon, descrisă la punctul A de mai sus. Căsuțele referitoare la numărul vagonului/containerului mare, datele caracteristice ale vagonului - osii, tonaj, tară, volum, suprafață -, cod fel vagon, poziția tarifară a mărfii, masa stabilită de expeditor, în kg, masa stabilită de transportator, tarife de încasat - de transport și/sau accesorii - și sigilii aplicate, de pe fața scrisorii de trăsură pentru vagon, figurează pe „Nota de masă”, anexă la scrisoarea de trăsură pentru grupuri de vagoane.

Diferit față de scrisoarea de trăsură pentru vagon, la scrisoarea de trăsură pentru grupuri de vagoane, pe față, este înscris, pe un rând, în partea de jos: „Cântar nr. ...”, în care agentul transportatorului care, la solicitarea clientului, a efectuat cântărirea, aplică ștampila de cântar proprie. Rezultatul cântării se înscrie pe „Nota de masă”, în coloana „Masa stabilită de transportator (vagon / container)”.

- *1) – se va indica prescurtat prin majusculă felul tarifului accesoriu
- O – câmp a cărui completare este obligatorie
- F – câmp a cărui completare este facultativă
- C – indicație condițională (obligatorie dacă este îndeplinită condiția)

